

REDAKCJA
tel. 662 061 331

ODWIEDŹ NASZ PORTAL

WĄBRZEŻNO- CWA.PL

**Bieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką**

tel. 516 836 355

**Tanie Dachy
Jabłonowo**

sprzedaż - pomiar - montaż

• Dachy • Rynny • Akcesoria
• Garaże • Okna
• Obróbki blacharskie

GMINA PŁUŻNICA

**Wielopokoleniowa
tajemnica**

str. 3 - Aktualności

WĄBRZEŻNO

Kolejny rekord WOŚP!

str. 4 - Aktualności

CZWARTEK

6 LUTEGO 2025

ISSN: 2080-0878

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 3/2025 (820)

CWA

DWUTYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Dom kultury w Myśliwcu otwarty

GMINA RYŃSK ➤ W piątek 31 stycznia 2025 roku miała miejsce uroczystość oficjalnego oddania do użytku nowoczesnego obiektu w Myśliwcu

Na to szczególne wydarzenie zaprosili licznych gości wójt gminy Ryńsk Władysław Łukasik i sołtys sołectwa Myśliwiec Roman Gruszka. Po powitaniu przybyłych dokonano prezentacji przebiegu całej inwestycji, poczynając od chwili zakupu działki w 2011 roku. Wójt Łukasik przedstawił kolejne etapy realizacji budowy obiektu.

Potężny nowoczesny obiekt, dobrze wyposażony, służy mieszkańcom wsi i okolic, a wśród nich Ochotniczej Straży Pożarnej (nowa remiza), Kołu Gospodyń Wiejskich, seniorom, najmłodszym dzieciom

(żłobek) oraz innym wszechstronnym działaniom. Zaakcentowaniem wydarzeń kulturalnych w tym miejscu był następny punkt programu – koncert Film Music Quartet w wykonaniu artystek, które podziękowały za ciepłe przyjęcie, wspólnie spędzony czas oraz owacje na stojąco wkrótce po występie.

Rys historyczny wsi Myśliwiec przedstawiony przez Pawła Beckera zawierał wiele nieoczywistych faktów: początki osadnictwa datowane na XIII w. p.n.e., następnie kultura łużycka; IX w. n.e. – trzy

punkty osadnicze; 1398 r. – pierwsza wzmianka o folwarku Myśliwiec w komturstwie papowskim; 1466 – wieś staje się własnością biskupów chełmińskich; 28 listopada 1537 – bp Jan Dantyszek odnowił przywilej dla sołtysa Myśliwca; 1570 – mieszkańcy mają obowiązek pełnić służbę gońców, wieś liczyła 13 rodzin, a karczma mogła podawać alkohol; 1661 – po potopie szwedzkim wieś jest niemal opustoszała – w dwóch opuszczonych gospodarstwach przebywało tylko dwóch bezdomnych.

dokończenie na str. 3

Gmina Płużnica

Pościg jak z filmu

Funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego wąbrzeskiej komendy zatrzymali kierowcę, który przekroczył dozwoloną prędkość i zaczął uciekać. Okazało się, że nie tylko nadmierna prędkość była powodem eskapady.

W sobotę (25.01) policjanci drogowki kontrolowali prędkość pojazdów w Płużnicy. Tuż przed godziną 20:00 mundurowi podjęli próbę zatrzymania do kontroli drogowej terenowej toyoty, której kierowca przekroczył dozwoloną prędkość.

Mimo sygnałów wskazujących przez policjanta kierowca przyspieszył i zaczął uciekać. Nasi funkcjonariusze natychmiast ruszyli w pościg, kierowca z dużą prędkością uciekał przez kilka kilometrów, w tym przez centrum wsi Bartoszewice, stwarzając ogromne zagrożenie dla osób postronnych. Tuż za obszarem zabudowanym kierowca toyoty stracił panowanie

nad autem, uderzył w znak drogowy i wpadł w przydrożne pole, gdzie został obezwładniony i zatrzymany – podaje asp. Krzysztof Świerczyński z KPP Wąbrzeźno.

Badanie stanu trzeźwości 48-letniego mieszkańca gminy Płużnica wykazało ponad 2 promile alkoholu w organizmie! Policjanci natychmiast zatrzymali jego prawo jazdy. Mężczyzna usłyszał zarzuty kierowania w stanie nietrzeźwości oraz niezatrzymania się do kontroli drogowej. Grozi mu teraz wysoka grzywna, wieloletni zakaz kierowania oraz nawet 5 lat więzienia.

(ak), fot. ilustracyjne

5 pijanych, w tym 3 rowerzystów

WĄBRZEŹNO/REGION ▶ Mimo licznych apeli, akcji profilaktycznych i prowadzonych działań na drogach w dalszym ciągu nie brakuje osób, które za nic mają bezpieczeństwo na drodze i obowiązujące przepisy. W ciągu dwóch dni policjanci z Wąbrzeźna zatrzymali 5 kierowców pod wpływem alkoholu

W niedzielę (26 stycznia) o godzinie 9:00 na ulicy Pruszyńskiego w Wąbrzeźnie policjanci zauważyli jadącego ro-

werem, znanego im mężczyznę, który w przeszłości był karany za jazdę po alkoholu. Niestety 35-letni mieszkaniec nie wy-

ciągnął wniosków z przeszłości i teraz również kierował jednośladem, mając 0,6 promila alkoholu w organizmie. Policjanci ukarali go mandatem w kwocie 2 500 złotych.

Niespełna dwie godziny później na ul. Matejki policjanci zatrzymali do kontroli kolejnego mieszkańca Wąbrzeźna jadącego rowerem. 50-latek miał 0,3 promila alkoholu w organizmie. W jego przypadku kontrola zakończyła się mandatem w kwocie 1 500 złotych.

W piątkowy poranek nasi policjanci pojawili się na drogach powiatu w ramach działań „Trzeźwy kierowca”. Już o godzinie 7:00 w Wałyczu do

kontroli zatrzymany został 48-letni mieszkaniec gminy Książki, który kierował swoim fordem, mając 0,6 promila alkoholu w organizmie.

Tego samego dnia o godzinie 11:00 na ulicy Kętrzyńskiego w Wąbrzeźnie policjanci zatrzymali do kontroli drogowej kierowcę citroena. 40-letni mieszkaniec Wałycza wydmuchał ponad 0,8 promila alkoholu. Obaj kierowcy stracili prawa jazdy, grozi im teraz wysoka grzywna, wieloletni zakaz kierowania i nawet 3 lata więzienia.

Jednak tego dnia nie był to koniec historii z alkoholem w tle, tuż po godzinie 16:00

w Kotnowie dzielnicowy zauważył mężczyznę, który miał wyraźne problemy z utrzymaniem toru jazdy rowerem. 49-letni mieszkaniec gminy Płużnica miał ponad 2 promile alkoholu w organizmie. Kontrola zakończyła się dla niego mandatem w kwocie 2 500 złotych.

Apelujemy o zachowanie zdrowego rozsądku. Nawet najmniejsza ilość alkoholu może mieć wpływ na naszą motorykę i czas reakcji za kierownicą, czym możemy spowodować śmiertelne zagrożenie na drodze.

(ak)

fot. ilustracyjne

Powiat

Pożegnanie rodziny zastępczej

Anna i Roman Miklikowscy zakończyli po 12 latach pracę jako rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego.

W styczniu miało miejsce spotkanie, podczas którego były podziękowania i życzenia od starosty Krzysztofa Maćkiewicza i dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie Justyny Przybyłowskiej wraz z pracownikami. Spotkanie było też okazją do wspomnień dotyczących wychowanków, których historie na zawsze pozostaną w pamięci. Anna i Roman Miklikowscy sprawowali pieczę nad 49 dziećmi poniżej 10. roku życia. Po 12 latach tej wymagającej pracy przeszli na zasłużoną emeryturę.

– Serdecznie dziękujemy Państwu za wieloletnie sprawowanie pieczy rodzinnej nad dziećmi, które z różnych przyczyn nie mogły znaleźć opieki w rodzinach naturalnych. U was odnalazły poczucie bezpieczeństwa oraz wsparcie.

Dziękujemy za Państwa wrażliwość i empatię oraz zaangażowanie, trud i wychowanie dzieci, które dzięki waszej pomocy otrzymały siłę na dalsze życie. Na nowy etap życia życzymy zdrowia, spokoju oraz spełnienia w życiu osobistym – podsumowuje Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie.

Rodzina zastępcza zawodowa to rodzina, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie takiej właśnie funkcji. Tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Rodzina zastępcza pełniąc funkcję pogotowia rodzinnego przyjmuje dziecko na czas do 4 miesięcy. Okres ten może być wydłużony do momentu rozstrzygnięcia sytuacji prawnej dziecka. Małoletni trafiający do ro-

dzin zastępczych we wszystkich ich wersjach specjalistycznych mają za sobą traumatyczne doświadczenia i wymagają szczególnego traktowania. Nie łatwo jest zaopiekować się dzieckiem w przedziale wiekowym do 10 lat i do tego z całym bagażem różnych przeżyć. Odpowiedzialność za nawiązanie kontaktu, stworzenie poczucia bezpieczeństwa jest wyjątkowo trudnym zadaniem, którego podejmują się rodziny zastępcze.

Anna i Roman Miklikowscy sprostali wyzwaniom, przez ponad dekadę opiekując się dziećmi we wczesnym dzieciństwie, więc zasługują na uznanie i podziękowanie od nas wszystkich.

B. Walas

fot. Powiat Wąbrzeski

Wąbrzeźno

Też mamy pięknie

Kilka tygodni temu mieszkańcy bloku przy ulicy Grudziądzkiej 50 i użytkownicy ciągu handlowego w tym miejscu zazdrościli sąsiadom pobliskich osiedli nowych dróg i chodników.

Pierwsi z nich twierdzili, że: „Miasto pięknieje i jest coraz bardziej nowoczesne, a nasza najbliższa okolica pozostaje bez zmian. Teren należy do spółdzielni mieszkaniowej, a ciągi komunikacyjne w tej lokalizacji, zwłaszcza schody, wymagają natychmiastowego remontu. Każdy nieprzemyślany krok może skończyć się wypadkiem.”

Inni, bardziej zorientowani w sprawie rozmówcy, dzielili się informacją, że są zaplanowane prace modernizacyjne w tym miejscu. Ci drudzy mieli zdecydowanie lepsze wiadomości, bo

obecnie prace na tym odcinku zbliżają się do końca. Tempo robót remontowych jest imponujące i zapewne w niedługim czasie wszyscy korzystający z obiektów handlowych przy Grudziądzkiej będą usatysfakcjonowani. Dokumentacja fotograficzna przedstawia stan z przeszłości i aktualny.

Informacja z ostatniej chwili. Prace zostały ukończone, a wpis z 1 lutego i fotografie dowodzą, że to fakt. – Jak na moje oko, wyszło bardzo dobrze – ocenił burmistrz Tomasz Zygmarowski.

Tekst i fot. B. Walas

Wielopokoleniowa tajemnica

GMINA PŁUŻNICA ▶ Znaleziony list w butelce, datowany na rok 1903 stanowi zagadkę do rozwiązania. Póki co wzbudza więcej pytań niż odpowiedzi

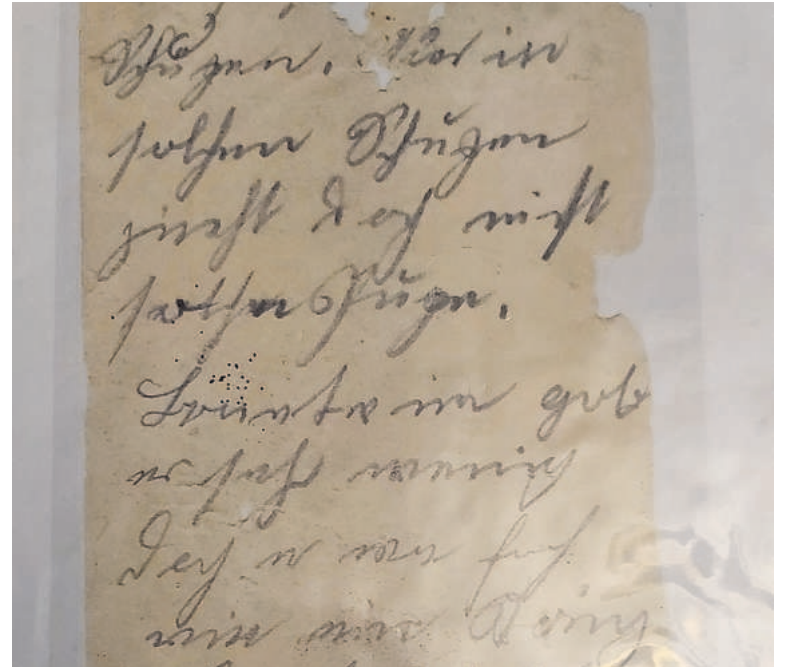
Nasza rozmówczyni, Krystyna Krzak z Nowej Wsi Królewskiej opowiada o szczegółach nietypowego znaleziska, a przy okazji przybliży historię swojej rodziny. Kilka lat temu był czas uporządkowania terenu po rozpadającym się domu zakupionym przez jej teścia na początku lat 20. XX wieku. Po I wojnie światowej wrócił on z rodziną do kraju z Chicago, w którym spędzili część życia.

Kupili dom i ponad 6 ha ziemi. Minął czas i świetność starego domu, a jego szczątki należało uporządkować.

Zrobiono to kilka lat temu. W jednej z narożnych ścian, na wysokości około 1,5 metra znaleziono czworokątną, zakorkowaną butelkę z listem w środku. Szklane opakowanie uległo zniszczeniu, a całkiem dobrze zachowany tekst, pisany odręcznie, stanowi nadal zagad-

kę. Kilka osób podjęło się prób przetłumaczenia tekstu, ale do tej pory stanowi on tajemnicę. Pani Krystyna mieszka w tym gospodarstwie od lat sześćdziesiątych XX wieku. Bardzo chciałaby poznać treść przesłania z 1903 roku, autorstwa zapewne poprzedniego właściciela. Zwróciła się do naszej redakcji o pomoc w rozwikłaniu tajemnicy.

Staramy się sprawdzić wszelkie dostępne archiwa,

żeby ustalić właściciela domu przed 1920 rokiem. Był to czas wyjątkowy, bo dopiero co po zakończeniu I wojny światowej i wracający emigranci z Ameryki osiedlali się na terenach niekoniecznie związanych rodzinie. Teściowie Pani Krystyny pochodzili z południa Polski i jako tacy nie byli dobrze zorientowani w historii wsi, w której nabyli dom. Poza tym mało czytelny charakter pisma

i trudny do rozpoznania język listu stanowią dodatkową przeszkodę.

Może mieszkańcy tej miejscowości interesujący się lokalną historią będą w stanie pomóc? Zachęcamy do kontaktu z redakcją CWA. Do tematu wrócimy po uzyskaniu dodatkowych informacji.

**Tekst i fot.
B. Walas**

Gmina Ryńsk

Dom kultury w Myśliwcu otwarty

dokończenie ze str. 1

Prelegent odniósł się do pogłosek dotyczących pobytu w okolicy Władysława Jagiełły i Napoleona Bonaparte, przybliżył losy powstańców styczniowych z Myśliwca (Cyrklaffowie), pierwszej wzmianki z 1871 roku o szkole w Myśliwcu. Zaskoczeniem dla wielu osób była informacja o niemieckim polityku Carlu Friedrichu Gordeler (uczestnik spisku), który ukrywał się w Myśliwcu po nieudanym zamachu na Hitlera w lipcu 1944 r. W prezentacji podkreślono też znaczenie lokalnych kronikarzy: Stefani Zaleskiej i Bo-

lesława Piskora. Rys historyczny zakończono datą 31 stycznia 2025 r. – otwarciem Domu Kultury w Myśliwcu.

Punktem kulminacyjnym uroczystości było przecięcie wstęgi oraz poświęcenie obiektu, po czym nastąpiły gratulacje i życzenia dla gospodarzy nowego budynku.

– W miejscowości Myśliwiec w gminie Ryńsk miałem przyjemność uczestniczyć w uroczystym otwarciu wielofunkcyjnego budynku domu kultury. W obiekcie funkcjonuje żłobek, klub seniora, klub młodzieżowy jak również remiza OSP. Powierzchnia zabu-

dowy to ponad 2000 m², a inwestycja kosztowała 17 mln zł. To wyjątkowe wydarzenie w historii miejscowości. Wieś i cała okolica zyskały nowoczesny obiekt, który będzie drugim domem dla wielu grup mieszkańców, począwszy od najmłodszych, aż po seniorów. Gratuluję władzom gminy Ryńsk: wójtowi Władysławowi Łukasiukowi, radnym oraz pracownikom Urzędu Gminy Ryńsk wspaniałej inwestycji. Mieszkańcom Myśliwca życzę, aby nowy budynek tętnił życiem i stał się miejscem integracji oraz rozwoju całej lokalnej wspólnoty – mówi poseł Marcin

Skonieczka.

– 31 stycznia 2025 roku niewątpliwie zapadnie w pamięci społeczności gminy Ryńsk. Dom kultury to miejsce, które jest i ma być przestrzenią integrującą pokolenia i różne środowiska. Inwestycja zrealizowana została przez władze samorządowe gminy Ryńsk – komentuje Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie, reprezentowane na otwarciu przez starostę Krzysztofa Maćkiewicza, jego zastępcę Gizelę Pijar oraz radnych powiatu: Hannę Kwiatkowską i Krzysztofa Paczkowskiego.

Gratulacji i życzeń było wie-

le, a towarzyszyły temu kwiaty i upominki, wśród nich widoczna na fotografiach dekoracja sceny – wspólny prezent od samorządowców powiatu, miasta i sąsiednich gmin. Wspólne zwiedzenie nowego obiektu pozwoliło zapoznać się uczestnikom uroczystości z nowoczesnym wyposażeniem tematycznych pomieszczeń. Uroczystość zakończyła się wspólnym obiadem i rozmowami kulturalnymi. Każdy gość otrzymał fotograficzną pamiątkę historycznego wydarzenia w Myśliwcu.

Tekst i fot. B. Walas

Kolejny rekord WOŚP!

WĄBRZEŻNO ▶ 71 tysięcy 202 złote i 32 grosze to wymierny efekt tegorocznego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Wąbrzeźnie. Wąbrzeźnianie jak zawsze stanęli na wysokości zadania i okazali swoje wielkie serca oraz zrozumienie, jak ważne jest bezpieczeństwo i zdrowie dzieci, co było przewodnim motywem 33. finału WOŚP

Tradycyjnie finał WOŚP-u odbywał się w różnych odsłonach. Na ulice Wąbrzeźna wyruszyli wolontariusze, którzy zbierali datki do specjalnie oznaczonych puszek. Efekt ich zbiórki to 20 tys. 192,53 zł. Z kolei Miastoaktywni&Przyjaciele, którzy przygotowali szereg atrakcji nad Jeziorem Zamkowym, zebrali 6 tys.

563,84 zł. Poza tym na konto e-skarbonki wpłacono 2 tys. 435 zł, zaś do stacjonarnych skarbonek (w Manufakturze Kreatywnego Rozwoju, w Starostwie Powiatowym oraz w Wąbrzeskiej Bibliotece) zebrano 3 tys. 264,71 zł. Ponadto do dużej skarbonki w WDK ofiarodawcy wrzucili 2 tys. 745,95 zł, Orkiestrowa Kawiarenka ze-

brała 7 tys. 496,70 zł, a sklepik – 3 tys. 983,59 zł. Najwięcej kasy przyniosły licytacje podczas wieczoru w Wąbrzeskim Domu Kultury – 24 tys. 520 zł.

Od godzin popołudniowych w Wąbrzeskim Domu Kultury przygotowany został program artystyczny, w którym mogliśmy oglądać i posłuchać m.in.

młodych wykonawców z wąbrzeskich szkół i przedszkoli, obejrzeć pokaz sztuk walki, a także występ Klubu Aktywnych Kobiet. Żelaznym punktem wieczoru były oczywiście licytacje podarowanych gadżetów i różnych przedmiotów. Na internetowych aukcjach wąbrzeskiego sztabu WOŚP wylicytować było można

m.in. rękawice bokserskie Julii Szeremety z jej podpisem oraz koszulkę Wilfredo León Venero – reprezentanta Polski w siatkówce, wicemistrza olimpijskiego z Paryża. Finałowym punktem wieczornego programu był koncert zespołu Pewnego Razu.

(krzan)

fot. (nadesłane, WDK)

Wąbrzeźno

Finał radosny i uśmiechnięty

Po raz 33. grała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, a atrakcje na Podzamczu rozpoczęły się już przed godziną 11.00 w niedzielę 26 stycznia br.

Kilka dni wcześniej ruszyła licytacja przedmiotów wystawionych na aukcję dla WOŚP. Jej zamknięcie ustalono na godzinę 17.00 w dniu finału, a pół godziny później podano na stronach urzędu listę osób uprawnionych do odebrania upatrzonych przedmiotów. Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach byli zobligowani do dokonania wpłaty w e-skarbonce. Bardzo miłą niespodzianką po uiszczeniu płatności było imienne podziękowanie ze zdjęciem Jurka Owsiaka, generowane automatycznie, a jednak robiące wrażenie.

Kto wcześniej nie miał okazji wpłacać do puszek internetowo, poczuł się wyjątkowo dobrze i jak mówi korzystająca z tej drogi wsparcia akcji kobieta: „Ten rodzaj podziękowania był niesamowity. Jestem bardzo usatysfakcjonowana. Mam kilka przyklejonych serduszek na kurtce, a do tego wspaniałe wrażenie. Byłam do południa na plaży, a później w Wąbrzeskim Domu Kultury. Wszędzie panowała ta sama, pozytywna energia. Jak później się dowiedziałam, przez kilka godzin na Podzamczu zebrano ponad 6 tys. zł dla WOŚP. Cudowna in-

formacja dla wszystkich, którym było najbliżej nad jeziorem” – dodaje wąbrzeźnianka.

A na plaży zebrała się liczna grupa chętnych do pokonania 3300 kroków. Byli biegacze, spacerowicze z dziećmi i psami. Wspólna rozgrzewka przed startem przebiegła w radosnej atmosferze. Miastoaktywni czuwaliby na realizację wydarzenia. Można była skorzystać z posiłku, słodkości, gorących napoi i sympatycznej wymiany zdań. Pokaz ratownictwa przez wąbrzeskich strażaków również robił wrażenie. Podejmowanie tonącego z lodowatej

wody i bezpieczne doholowanie na brzeg wymagało sprawnej współpracy ratowników z OSP.

Nie zabrakło akcentu w wykonaniu wąbrzeskich morsów. Uprawiają zdrowy styl życia już od połowy października, regularnie co niedzielę. Gdy to im nie wystarcza, spotykają się dodatkowo w inny dzień tygodnia lub uczestniczą w zlotach w różnych miejscowościach. Popularyzują morsowanie i niezmiennie zachęcają do przyłączenia się do grupy. Kuszą też możliwością skorzystania z sauny.

Na finał WOŚP przygotowa-

li szczególnie gadżet okolicznościowy, który zachwycił obserwatorów. Na stronie morsów administratorka Małgorzata Biewald napisała: „Kotiki Kochane! Muszę dodać: wspaniały, czerwony koc-serce przekazany został na licytację i będzie ogrzewał! Wielkie dzięki dla Marcina i Karola za pomysł! Wszystkie ciasta Pyszne! Ukłony dla Was. Wszystkie szydełkowe koty znalazły domki! Dzięki dla Grażki! Czapki też znalazły swoje główki! Wspaniały dzień! Ps. Na plaży w puszkach zebrano ponad 6,5 tys.!”

Tekst i fot. B. Walas

Białe wakacje w WDK

WĄBRZEŹNO ▶ Podczas drugiego tygodnia ferii w Wąbrzeskim Domu Kultury przygotowano zajęcia dla dzieci pod hasłem „Białe wakacje”. Maluchy uczestniczyły w różnych warsztatach i zabawach, obejrzały spektakl teatralny, odbyły także ciekawe i pouczające spotkania

Już pierwszy dzień „Białych wakacji” przyniósł ich uczestnikom sporo atrakcji. Dzieci wzięły udział w zabawach przeprowadzonych przez Manufakturę Kreatywnego Rozwoju. Ponadto komendant straży miejskiej Krzysztof Grzybek przybliżył młodym słuchaczom zasady bezpiecznego i odpowiedzialnego zachowania podczas zimowego wypoczynku.

Nie zabrakło również zajęć animacyjnych oraz plastycznych, podczas których dzieci mogły wykazać się kreatywnością i pomysłowością w przedstawieniu między innymi swoich spostrze-

żeń, dotyczących poprawnego zachowania.

Kolejny dzień upłynął pod znakiem zajęć plastycznych. – Młodzi artyści próbowali swoich sił w klejeniu, wycinaniu, malowaniu oraz ozdabianiu – mówi Dorota Otremba. – Nie mogło też zabraknąć kreatywnych zabaw integracyjnych, zaś dużą radość i burzę mózgów wywołały wśród uczestników budowlę z klocków XXL, które wniosły sporą dawkę pozytywnej energii.

Środek tygodnia został poświęcony warsztatowi pt. „Ale w koło jest wesoło”. – Dzieci z du-

żym zainteresowaniem uczestniczyły w kolejnych zajęciach, które przygotowała dla nich Manufaktura Kreatywnego Rozwoju. Nie zabrakło również zajęć manualnych, podczas których powstały walentynkowe serduszka – relacjonuje Dorota Otremba.

Natomiast podczas czwartkowych warsztatów integracyjnych dzieci uczyły się odpowiedzialności za siebie i innych. Mogły przy tym wykazać się wiedzą i doświadczeniem, jak dbać o poprawne relacje z rówieśnikami. Kolejnym wyzwaniem tego dnia były warsztaty plastyczne, pod-

czas których mali artyści tworzyli zimowe krajobrazy.

Ostatni dzień „Białych wakacji” w WDK miał charakter teatralny. Dzieci uczestniczyły w przedstawieniu pt. „Leśne skrzaty”. – Oglądając spektakl teatralny w wykonaniu aktorów Małych Form Teatralnych „MIKI” młodzi widzowie dowiedzieli się o wielu ważnych zasadach dotyczących poprawnego i odpowiedzialnego zachowania w lesie. Było to nauka przez wesołą zabawę – informuje Dorota Otremba.

Tuż po spektaklu na uczestników czekał Zbigniew Izdebski,

który poprowadził warsztaty teatralne. Dzieci wspólnie z instruktorem uczyły się, jak można eliminować negatywne emocje, a także jak wcielić się w postać aktora. Sponsorem „Białych wakacji” byli: Zakład Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych Iwona i Andrzej Kiwała, GRUPA ERGIS, Gmina Ryńsk, Powiat Wąbrzeski, Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Za opiekę pedagogiczną nad dziećmi organizatorzy dziękują nauczycielom Związku Nauczycielstwa Polskiego.

(krzan), fot. (nadesłane)

Wąbrzeźno

Miniaturowy świat na wystawie

Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza na wystawę makiet, która odbędzie się w środę 19 lutego o godzinie 17:00. Autorami wyjątkowo ciekawej ekspozycji są wąbrzeźnianie – Wojciech Trzciniński, Zbigniew Opoczyński oraz nieżyjący już Mirosław Sarnowski.

– Pasja modelarstwa pojawiła się u mnie już w dzieciństwie, kiedy zacząłem tworzyć pierwsze samoloty, domki dla lalek czy chociażby czołgi z gazety „Modelarz” – mówi Wojciech Trzciniński. – Natomiast własne modele po-

jawiły się jeszcze przed studiami, a były to między innymi ratusz w Poznaniu i zamek w Baranowie Sandomierskim. Następnie zaprzestałem modelarstwa na ok. 20 lat, po czym wróciłem do swojego hobby, tworząc już większe

i bardziej skomplikowane konstrukcje. W swojej pracy wykorzystuję głównie papier, brystol, elementy metalowe oraz plastikowe – mówi Wojciech Trzciniński.

Z kolei Zbigniew Opoczyński zajmuje się nie tylko budową modeli. – Jestem od urodzenia wąbrzeźnianinem, obecnie szczęśliwym emerytem. Od około 20 lat zajmuję się hobbystycznie budową okrętów żaglowych, ale to nie jedyne moje hobby. Pasjonuję się również wędkarstwem oraz motoryzacją, szczególnie lubię motocykle. Podczas budowy modeli okrętów żaglowych nabywam nowe umiejętności, wiedzę o świecie, nie tylko w zakresie marynistyki, ale także historii ich powstania. Ta pasja uczy mnie cierpliwości, samokontroli oraz rozwija i pielęgnuje zdolności manualne – podkreśla.

Trzeciego z autorów wystawy

pożegnaliśmy niestety w ubiegłym roku. O pasji swojego taty opowiada córka Mirosława Sarnowskiego – Izabela. – Odkąd pamiętam, tata lubił sklejać modele. Na początku były one z plastiku, później przez długi czas inspirowały go żaglowce historyczne, między innymi z floty Krzysztofa Kolumba. W tym przypadku sklejał je z drewnianych listewek. Ostatnie lata spędził na klejeniu modeli z papieru, dziesiątki modeli broni pancernej z lat 1939-1945, czołgi, samoloty bojowe itp. oraz dziesiątki modeli pociągów i dworców PKP. Wszystko musiało być perfekcyjnie dopracowane i odwzorowane – podkreśla pani Izabela.

Zaprezentowane na wystawie makiety przedstawiają między innymi wąbrzeski ratusz, kościół p.w. Św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza, Zamek Biskupów

Chełmińskich, okręty i pociągi. Pasjonaci tej formy sztuki poświęcili wiele godzin na dopracowanie każdego szczegółu i detalu eksponowanej pracy.

– Jak widać na przygotowanej ekspozycji, cechą charakterystyczną każdego modelarza jest dokładność i cierpliwość, która przejawia się w najmniejszym detalu danej konstrukcji. A efektem ich wielogodzinnej pracy przy cięciu, klejeniu czy chociażby malowaniu jest zaprezentowany świat miniaturowych dzieł – mówi Dorota Otremba. – Planowana wystawa będzie niewątpliwie połączeniem niesamowitej pasji z wyjątkowym artystycznym spojrzeniem każdego z autorów zaprezentowanego modelu – zapowiada kierowniczka działu animacji kultury WDK.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Filmowe wtorki z audiodeskrypcją

WĄBRZEŻNO ▶ W Wąbrzeskiej bibliotece od ponad roku działa wyjątkowy Klub Filmowy z Audiodeskrypcją, inicjatywa skierowana do osób niewidomych i słabowidzących

Dzięki współpracy placówki ze Stowarzyszeniem „De Facto” uczestnicy mogą doświadczać filmowych emocji na najwyższym poziomie. Projekt „Krajowy zasób cyfrowych filmów z polską audiodeskrypcją dla osób niewidomych” umożliwia dostęp do uznanych dzieł światowego kina – od poruszających dramatów po uznane klasyki.

Czym są pokazy filmowe z audiodeskrypcją?

Organizowane projekcje to spotkania zamknięte i bezpłatne, dostępne dla osób z niepełnosprawnością wzroku i ich przewodników. Filmy, które oglądamy, to nagradzane produkcje światowego kina – filmy

obyczajowe, komediodramaty, a nawet musicale. Po każdym seansie odbywają się dyskusje, podczas których uczestnicy wymieniają wrażenia, piją kawę i zjadają słodkości. „Lubię nasze spotkania – zadeklarowała ostatnio pani Ela – i jeśli tylko zdrowie pozwoli będę przychodzić”.

Nie tylko kino – „Opera za rogiem” w bibliotece

Latem biblioteka zaprosiła klubowiczów na nowy cykl pokazów w ramach projektu „Opera za rogiem”. Uczestnicy mogli obcować z najpiękniejszymi dziełami muzycznymi, jak choćby operetką „Wesoła wdówka”, która dzięki swemu wdziękowi

i przebojowym melodiom zachwycia publiczność od pokoleń. Dla wielu widzów było to niezwykle doświadczenie – okazja, by w małym mieście poczuć atmosferę sal koncertowych, wypełnionych dźwiękami muzyki klasycznej i operowej. Obcowanie z kulturą wysoką to nie tylko okazja do rozrywki, ale również do refleksji nad pięknem, uniwersalnymi emocjami i wartościami przekazywanymi w tych ponadczasowych dziełach.

Dlaczego warto dołączyć?

Ostatnie dwa zimowe pokazy nie miały zbyt licznej frekwencji i choć organizatorzy zdają sobie sprawę, że winowajcą mogła tu być świąteczna

gorączka i fala przeziębień, to na łamach CWA chcą raz jeszcze przypomnieć wszystkim mieszkańcom, borykającym się z problemami wzroku, o pokazach filmowych w bibliotece. Zima to najlepszy czas, by rozgrzać się w miłym towarzystwie i ciekawych rozmowach. Jak mówi pan Bogdan, stały uczestnik: „Nie ma złej pogody, żeby obejrzeć dobry film i podyskutować o nim przy kawie.”

Kolejne filmowe spotkanie – 25 lutego

Na prośbę klubowiczów zmieniono godzinę rozpoczęcia seansów na 11:00, aby łatwiej było dostosować się do rozkładu jazdy komunikacji miej-

skiej. – Tym razem obejrzymy „Gdzie śpiewają raki” – produkcję, docenianą przez krytyków i publiczność na całym świecie, która z pewnością dostarczy tematów do rozmów i refleksji – podaje MiPBP w Wąbrzeźnie.

Biblioteka jako centrum kulturalne

Zarówno pokazy filmowe, jak i projekty takie jak „Opera za rogiem” udowadniają, że wąbrzeska biblioteka to nie tylko miejsce wypożyczania książek, ale prawdziwe centrum życia kulturalnego. To przestrzeń, w której kultura staje się dostępna dla każdego, niezależnie od barier czy ograniczeń.

(ak), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Zamień śmieci w dzieło sztuki

Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza do udziału w kolejnej edycji wojewódzkiego konkursu ekologicznego pt. „Ekodzieła”.

Zadaniem konkursowym jest wykonanie pracy z odpadów, takich jak m.in. puszki, kapsle, butelki, gazety czy opakowania plastikowe. Na prace konkursowe organizatorzy czekają do 28 marca 2025 r.

– To manualne wyzwanie skierowane jest do dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów szkół podstawowych,

zaś kreatywność i pomysłowość nie mają ograniczeń, podobnie jak użyte materiały – mówi Dorota Otremba. – Celem realizowanego przez dom kultury konkursu jest przede wszystkim propagowanie właściwych postaw ekologicznych oraz zaznajomienie młodych osób z możliwościami przetwarzania surowców wtórnych.

Dzięki takim inicjatywom rośnie wśród młodego pokolenia świadomość potrzeby dbania o planetę – dodaje.

Najciekawsze prace zostaną nagrodzone. Regulamin konkursu można znaleźć na stronie internetowej domu kultury.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Wyjątkowe wydarzenie w Łobdowie

GMINA DĘBOWA ŁĄKA 19 stycznia br. w Łobdowie odbył się II Przegląd Kolęd i Pastorałek zorganizowany przez ks. Piotra Rutkowskiego i Koło Gospodyń Wiejskich w Łobdowie, pod patronatem wójta gminy Dębowa Łąka Mateusza Rutkowskiego

Wydarzenie to zgromadziło ponad 130 uczestników, którzy zaśpiewali prawie 40 kolęd i pastorałek. Wśród uczestników była między innymi Schola z parafii w Mszanie, dzieci z klasy zero i z klasy pierwszej ze Szkoły podstawowej z Dębowej Łąki, Schola Parafialna Łobdowo-Kurkocin, chór szkolny ze Szkoły Podstawowej z Wielkich Radowisk, chór Koła Gospodyń Wiejskich z Łobdowa i wielu solistów.

Blanka (lat 8, Łobdowo) zapytana o motywację do wystąpienia w Przeglądzie Kolęd i Pastorałek odpowiedziała: „Śpiewanie to moja pasja, daje mi radość oraz pozwala mi wyrazić siebie.” Od kiedy rozpoczęła się jej przygoda ze śpiewaniem?

– Moja przygoda ze śpie-

waniem rozpoczęła się w 2021 roku, gdy wstąpiłam do Scholi Parafialnej prowadzonej przez ks. Piotra, proboszcza tutejszej parafii. Od tego czasu występuję wspólnie z kolegami i koleżankami ze scholi oraz próbuję swoich sił w indywidualnych występach – przyznaje Blanka z Łobdowa.

Jakie wrażenia wyniosła z tego przeglądu? – Byłam zaskoczona ilością uczestników oraz poziomem umiejętności wykonawców. Była bardzo miła atmosfera oraz mogłam wspólnie spędzić czas ze znajomymi – dodaje młoda solistka.

Z kolei 9-letnia Hania z Łobdowa ma równie ciekawe spostrzeżenia.

– Na przeglądzie wstępowałam z samodzielnym wykonaniem kolędy „Gore gwiazda”

oraz razem ze Scholą Parafialną z Łobdowa, której jestem od 4 lat członkinią. Razem ze scholą śpiewaliśmy kolędę „Jezusa narodzonego”. Do przeglądu ćwiczyłam samodzielnie w domu, z mamą oraz przyjaciółką i na próbach scholi, które odbywają się co tydzień w sobotę na plebanii. Podobało mi się to, że można było posłuchać występów innych uczestników, którzy pięknie śpiewają oraz mieliśmy okazję fajnie spędzić czas z koleżankami i rodziną – mówi Hania.

Marcelina (8 lat) i Klara (6 lat) z radością wzięły udział w II Przeglądzie Kolęd i Pastorałek w Łobdowie organizowanym przez KGW w Łobdowie oraz ks. prob. Piotra Rutkowskiego. Zaprezentowały utwór „Kolędnicy wędrownicy”. Ten

wyjątkowy moment był dla nich, jak mówią, nie tylko okazją do zaprezentowania swoich umiejętności wokalnych, przełamania strachu, ale także był to dla nich czas do wspólnego przeżywania radości świątecznego okresu jakim jest Narodzenie Jezusa.

Udział w przeglądzie miał dla nich ogromne znaczenie, ponieważ pozwolił im nawiązanie nowych przyjaźni oraz wymianę doświadczeń z innymi młodymi artystami. „Nie ma dobrej zabawy bez ludzi” – zauważyła Marcelina. Śpiewanie kolęd, jak mówią dziewczynki, to nie tylko tradycja, ale także sposób na wyrażenie radości i miłości, które towarzyszą świętom Bożego Narodzenia. Ogromne przeżycia związane były również z klimatem, na-

strojem jaki stworzyli organizatorzy przeglądu. Na pytanie jak się czuły i co im się podobało, dziewczynki jednogłośnie odpowiedziały: „Jak u babci na urodzinach”. Ważnym i nieocenionym aspektem jest stworzenie przyjaznej i miłej atmosfery, pełnej życzliwości i dobra.

Skąd wziął się pomysł organizacji Przeglądu Kolęd i Pastorałek?

– Pragniemy kultywować i podtrzymywać tradycje kolędowania wśród mieszkańców naszej gminy. Wspólne kolędowanie bowiem zbliża ludzi i buduje między nimi więź. Bardzo się cieszymy, że wystąpiło tylu uczestników, nie tylko z naszej gminy, ale także i z sąsiednich – mówią organizatorzy.

(ak), fot. nadesłane

105. rocznica powrotu Wąbrzeźna do Rzeczypospolitej

WĄBRZEŹNO ▶ 20 stycznia 1920 roku to data, która dla mieszkańców Wąbrzeźna ma szczególne znaczenie. Właśnie wtedy, a nie w listopadzie 1918 roku, miasto ponownie stało się częścią odrodzonej Polski

W ramach obchodów 105. rocznicy tego historycznego wydarzenia w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie odbyło się uroczyste spotkanie zatytułowane „Szlakiem pamięci”.

Lekcja historii pełna emocji

Spotkanie, na zaproszenie wicestarosty Gizeli Pijar, poprowadził ceniony regionalista i historyk Paweł Becker, który w swojej prelekcji ukazał bogactwo historii tamtych dni. Wykład wzbogaciły archiwalne fotografie przedstawiające wkroczenie wojsk polskich do Wąbrzeźna. Uczniowie miejscowego liceum ogólnokształcącego, zaangażowani w czytanie tekstów źródłowych i wspomnień mieszkańców, dodali spotkaniu niezwykłej atmosfery.

Wrażenia uczestników

„Z wielkim zainteresowaniem i uwagą wysłuchałam prelekcji o tym, jak ówczesni mieszkańcy miasta świętowali odzyskanie wolności. Sposób przekazania tej radości był

tak bardzo obrazowy, że przez chwilę miałam wrażenie, iż jestem wśród nich i czuję łopot powiewających na wietrze flag. To była patriotyczna lekcja historii” – podzieliła się wrażeniami jedna z uczestniczek.

Hołd bohaterom lokalnej historii

W drugiej części spotkania przypomniano postaci, które odegrały kluczową rolę w walce o przyłączenie Pomorza do Polski. Bohaterowie lokalnej niepodległości – matki i ojcowie wąbrzeskiej wolności (w tym gronie m.in. Józef i Irena Szczepańscy, Franciszek i Adela Łukiewscy, Anna Piasecka, hrabina Maria Potocka, książdz Ksawery Połomski, Jerzy Ślaski) – zostali uhonorowani za swoje poświęcenie i determinację, która przyczyniła się do zrealizowania zapisów traktatu wersalskiego.

Wyjątkowa jednodniówka

Wyjątkową niespodzianką na zakończenie spotkania był prezent dla każdego uczestnika

- tzw. jednodniówka. Publikacja, której pomysłodawczynią i autorką była instruktorka wąbrzeskiej biblioteki Agnieszka Błaszak, zawierała unikalne teksty źródłowe związane ze świętowaną rocznicą, pieczętowane przechowywane w zbiorach regionalnych księżnicy.

W jednodniówce można znaleźć fragmenty pamiętnika Marianny Zalewskiej, ukrytego wśród przepisów kulinarnych, relację z balu wydanego przez polskich żołnierzy, opowiedzianą przez Halinę Czypicką Aleksandrę Bacińską w 1991 roku. Halina Czypicka była córką ówczesnego starosty wąbrzeskiego Józefa Szczepańskiego i jako siedemnastolatka brała udział w zabawie. A także opis wydarzeń z pierwszej polskojęzycznej historii miasta autorstwa Józefa Stańczewskiego. Ta starannie opracowana publikacja, nawiązująca tematem, ale i formą do dawnych wydawnictw, stała się swoistą podróżą w czasie, przybliżającą

atmosferę tamtych dni.

Biblioteka przekazała jednodniówkę władzom miasta, powiatu, dyrektorom szkół i bibliotekom szkolnym. Egzemplarze są również dostępne w wypożyczalni dla dorosłych przy ul. Matejki 11 B.

Tradycje drukarskie

Warto dodać, że wydrukiem publikacji zajęły się Wąbrzeskie Zakłady Graficzne, które w tym roku również świętują 105-lecie swojej działalności. Bo to właśnie w 1920 roku, wkrótce po powrocie Wąbrzeźna do Macierzy, Bolesław Szczuka – wydawca „Głosu Wąbrzeskiego” – założył drukarnię, która stała się symbolem lokalnej przedsiębiorczości i kulturalnej aktywności. Dzięki jego wysiłkom zakłady drukarskie nieustannie się rozwijały, wydając liczne broszury, kalendarze, jednodniówki oraz inne publikacje, które rozślawiały Wąbrzeźno daleko poza jego granicami. Dziś, po 105 latach, tradycję tę kontynuują Wąbrzeskie Zakła-

dy Graficzne Sp. z o.o. Zakłady te nie tylko podtrzymują ducha poligrafii w regionie, ale także przypominają o dziedzictwie kulturowym i gospodarczym, jakie pozostawił Bolesław Szczuka. Wiele eksponatów i pamiątek związanych z historią drukarni można zobaczyć w „Sali Tradycji Drukarskich” przy ul. Mickiewicza 15.

Święto historii i wspólnoty

Obchody 105. rocznicy powrotu Wąbrzeźna do Rzeczypospolitej stały się wyjątkowym wydarzeniem, które połączyło mieszkańców w refleksji nad historią. Wąbrzeska biblioteka, która niezmiennie stara się być ważnym centrum kultury i historii lokalnej, miejscem, które inspirowa, edukuje i łączy – dziękuje wszystkim za obecność, wspólne świętowanie i pielęgnowanie pamięci o tych, którzy walczyli o naszą wolność.

(ak), fot. nadesłane

DWUTYGODNIK REGIONALNY

ROZRYWKA: str. 20-21

CZWARTEK 06.02.2025 r.

KALENDARIUM: str. 24

Camp z Szymonem Szewczykiem w Dobrzyniu nad Wisłą więcej na str. 12

Przeszło 700 tysięcy złotych trafiło w 2024 roku na niesienie pomocy mieszkańcom regionu w usuwaniu skutków pożarów, nawałnic oraz dodatkowe wsparcie dla lokalnych jednostek OSP. Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Samorządowe Salutaris, powstałe z inicjatywy marszałka województwa, od przeszło dekady pomaga po klęskach żywiołowych, katastrofach czy awariach

Stowarzyszenie Salutaris powołane w celu organizowania solidarnej pomocy zrzesza miasta, gminy, i powiaty, które wspólnie utrzymują wojewódzki Fundusz Solidarnościowy, będący instrumentem szybkiego wsparcia finansowego w sytuacji klęsk żywiołowych i katastrof. Jednym z ostatnich działań stowarzyszenia było uruchomienie zbiórek pieniędzy oraz darów, w od-

powiedzi na potrzebę pomocy w usuwaniu skutków powodzi na południu Polski. Na koncie stowarzyszenia zebrano ponad 45 tys. złotych.

– Nasze stowarzyszenie jest pierwszym tego rodzaju podmiotem w kraju. Cieszę się, że udało się wokół tej idei zbudować znaczący kapitał społeczny, obudzić ducha wspólnoty i współodpowiedzialności – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Stowarzyszenie w ubiegłym roku przekazało gminom, miastom i powiatom łączną kwotę 544,5 tysiąca złotych. W dwudziestu przypadkach

REGION Salutaris z pomocą

udzielono pomocy rodzinom w niwelowaniu skutków pożarów. Na pomoc pogorzelcom przekazano wsparcie materialne, które trafiło między innymi do gmin Lubanie, (powiat włocławski), Bobrowo (powiat brodnicki), Stalno (powiat chełmiński), Książki (powiat wąbrzeski), Białe Błota (powiat bydgoski) i Golub-Dobrzyń.

Wsparcie trafiło również do fundacji Piękniejszego Świata w Skłudzewie (powiat toruński) na współorganizację przeglądu twórczości dzieci Moje Piękne Bezpieczne Miejsce oraz do Pakości (powiat inowrocławski) na naprawę sieci wodno-kan-

alizacyjnej w szkole podstawowej. Pomocy finansowej udzielono także jednostkom OSP z regionu, na kwotę 159 tys. złotych. Doposażono jednostki między innymi w mundury bojowe, aparaty tlenowe, latarki na hełmy i wyposażenie wozów ratowniczych.

Stowarzyszenie realizuje także przedsięwzięcia o charakterze informacyjnym, edukacyjno-szkoleniowym, a także wizyty studyjne oraz działania promocyjne. Salutaris skupia obecnie prawie 100 członków: gminy i powiaty oraz samorząd województwa.

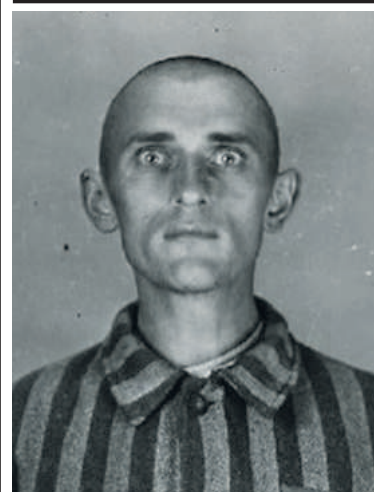
(red)

Perła eklektyczna
na tle gotyku
więcej na str. 10

Definicja
niemiła najmniejszym
więcej na str. 11

Nie wrócili z Auschwitz
więcej na str. 16

Perła eklektyczna na tle gotyku

TURYSTYKA ▶ Teatr Wilama Horzycy w Toruniu to gmach zbudowany w 1904 roku w stylu eklektycznym, od 1920 roku pełniący rolę sceny polskiej, mieszczący blisko 400 widzów jednocześnie, wystawiający istotne dla widza tytuły

Budynek teatru otwarty został w 1904 roku, po 14 miesiącach budowy i dzięki dotacji rządu pruskiego, bowiem Toruń był wówczas pod zaborem pruskim. Od zbudowania przez 16 lat teatr istniał jako scena niemiecka.

Gmach teatru to wzór stylu eklektycznego, z bogatymi zdobieniami, z przewagą secesji, białą elewacją. Budynek wyróżnia się więc na tle charakterystycznego dla centrum Torunia gotyku, a mieści się u wrót słynnej Starówki. Składa się ze sceny głównej i sceny na zapleczu, wejścia do budynku strzegą posągi muz, a po przekroczeniu drzwi znajdziemy rzeźbę Wilama Horzycy, patrona teatru,

a w latach '40 XX wieku dyrektora i aktora toruńskiej sceny.

W 1920 roku wojsko polskie wkroczyło do Torunia, przywracając miastu niepodległość, 28 listopada tego roku otwarty został w budynku Państwowy Teatr Narodowy w Toruniu. Pierwszym spektaklem zagranym wówczas była „Zemsta” Aleksandra Fredry w reżyserii Franciszka Frączkowskiego, a w inauguracji uczestniczył premier Wincenty Witos.

Przez pierwszy rok działalności w budynku sceny polskiej w toruńskim teatrze wystawiane były sztuki tylko polskich twórców, a obejrzało je łącznie 90 tysięcy widzów, co było rekordem frekwencyjnym.

Obecnie w teatrze wystawiane są liczne sztuki, zarówno klasyczne jak i współczesne, dramatyczne, komediowe i muzyczne. Premierę kilka tygodni temu miał np. „Titanic”, wystawiany jest „Bareja wieczorową porą”, „Kariera Nikodema Dyzmy”, „Mistrz i Małgorzata” czy „Noce i dni”, ale też znacząca dla lipnowian i nie tylko sztuka „Pola Negri. Fabryka snów”. To wyjątkowa podróż przez życie gwiazdy kina niemego, pochodzącej z Lipna, Poli Negri. Spokojnie można powiedzieć, że to spektakl muzyczny, trzygodzinny, prowadzący widza przez meandry kariery wielkiej gwiazdy, niespełnionej miłości pięknej kobiety, historii z wojną

w tle, dramatycznie odciskającej piętno na życiorysie bohaterki. Tę sztukę warto obejrzeć, by usłyszeć od Poli słowa, że nie zawsze warto śnić o karierze gwiazdy, i że nie jest to łatwa droga. A kto chce pobawić się do świetnych tekstów Wojciecha Młynarskiego, powinien zajrzeć na spektakl „W co się bawić” wystawiany na scenie na zapleczu Teatru Wilama Horzycy w Toruniu. Bilety można kupować osobiście lub internetowo. Na afiszu każdy znajdzie coś dla siebie.

Gmach toruńskiego teatru Wilama Horzycy został zmodernizowany w czasie okupacji niemieckiej, widocznym znakiem działalności Niemców było

usunięcie z postumentów rzeźb orłów. Z fasady zniknęły wtedy liczne zdobienia, ornamenty wokół okien. Zmieniły się też wnętrza, głównie pierwszy balkon został przebudowany tak, by wygospodarować w nim lożę reprezentacyjną z pięknym widokiem na scenę.

Budynek wciąż błyszczy na tle innych budowli i wyróżnia się wśród teatrów. Widownia mieści 265 widzów, są jeszcze dwa wspaniałe balkony z ponad 100 miejscami, pierwszy właśnie ze wspomnianą lożą. Na balkony wchodzimy po schodach wyłożonych czerwoną wykładziną. Akorzy występują na eklektycznie zdobionej scenie.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Definicja niemiła najmniejszym

PRAWO ▶ Kilka tygodni temu informowaliśmy o planie wprowadzenia definicji rolnika aktywnego, czyli takiego, który faktycznie żyje z rolnictwa. Po przeprowadzeniu wstępnych wyliczeń okazało się, że liczba rolników może stopnieć o połowę

Ustanowienie definicji aktywnego gospodarza jest bardzo ważne, ponieważ ma wpływ na dopłaty i dofinansowania. Według propozycji rolnik aktywny to taki, który posiada zwierzęta

zarejestrowane w systemie IRZ, otrzymuje płatności związane z produkcją roślinną, korzysta z ekoschematów lub uczestniczy w systemie płatności ekologicznych. Oczywiście wystar-

czy spełnienie jednego z tych wymogów.

Obecnie rolnik aktywny to taki, który za poprzedni rok otrzymał płatności w kwocie nieprzekraczającej 5 tys. euro. Jeśli nowa definicja wejdzie w życie, rolnicy którzy nie łapią się na tytuł rolnika aktywnego, będą mogli udowodnić swoją aktywność, np. przedstawiając faktury na zakup środków produkcji, nawozów, itd.

Pierwsze obliczenia wskazują, że o dopłaty rolnicze wnioskują ponad 1,25 mln osób w Polsce. Kryteria rolnika aktywnego spełniać może ok. 570 tys. Najbardziej oberwałyby małe gospodarstwa do 5 hektarów, gdzie aż 78% nie spełniałoby warunków definicji. 44% gospodarstw w przedziale 5-10 hektarów również mogłoby wylecieć poza definicję aktywności.

(pw)

Prawo

Szybciej na drodze

Najszybszy traktor na świecie – JCB Fastrac Two – pomknął z prędkością maksymalną 247 km/h. Zwykle traktory rolnicze są znacznie wolniejsze, ale i tak ogranicza je przepis mówiący o maksymalnej dopuszczalnej prędkości. Wynosić może 30 km/h, ale wkrótce ma się to zmienić

Projekt zmian w ustawie Prawo o ruchu drogowym ma podnieść maksymalną prędkość ciągników rolniczych do 40 km/h. Politycy argumentują zmianę następująco:

„Uwzględniając względy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i ryzyko wypadków drogowych spowodowanych przez

najeżdżanie pojazdem samochodowym na ciągnik rolniczy oraz oczekiwania rolników w zakresie zwiększenia dopuszczalnej prędkości ciągników rolniczych z 30 km/h do 40 km/h, przewidziano zwiększenie dopuszczalnej prędkości poruszania się tych pojazdów.”

Czysto teoretycznie istnieją

liczne modele ciągników, które mogłyby jeździć jeszcze szybciej, ale na razie 40 km/h jest pewnym postępem. Prawo jazdy ma trafiać także do młodych, niepełnoletnich osób, mających 17 lat. Będą one mogły jeździć tylko w towarzystwie osoby dorosłej i posiadającej prawo jazdy.

(pw)

Wydarzenie

O nagrody i korale

Do końca lutego panie z kół gospodyń wiejskich mogą zgłaszać się do piątej edycji konkursu o Nagrodę Małżonki Prezydenta RP.

Aby wziąć udział w konkursie, trzeba stworzyć amatorski materiał audiowizualny, doty-

czący działalności koła i jego silnych stron. To wyzwanie, ponieważ film może mieć mak-

symalnie 120 sekund. Konkurs odbywał się będzie w etapach wojewódzkich i ogólnopolskich. Etap ogólnopolski odbędzie się w czerwcu i wystąpi w nim 16 najlepszych kół z kraju. Finaliści konkursu otrzymają po 1500 zł. Najlepsze koło w kraju aż 10 000 zł oraz okolicznościowe... korale od żony prezydenta.

(pw)

Uprawy

Opady mile widziane

Wczesna wiosna ubiegłego roku obfitowała w dużo deszczowych dni, przez co ziemia była dobrze przygotowana do późniejszego okresu suszy. W tym roku śnieg praktycznie nie padał, a w naszym regionie uwilgotnienie gleby nie jest najwyższe.

Dane dotyczące uwilgotnienia przekazuje IMGW. Jeśli wilgotność spada poniżej 30-40%, może dojść do deficytów wody w sferze korzeniowej roślin. W naszym województwie najniższe uwilgotnienie występuje w powiecie lipnowskim, gdzie na głębokości do 7 cm osiąga poziom 55-60%. Dla odmiany w wąbrzeskim jest to 75-80%.

Najwięcej wilgoci mają w sobie gleby położone na Dolnym Śląsku, zwłaszcza na terenach popowodziowych. Tu osiągają 100% wilgotności. Najbardziej narażona na suszę będzie centralna część Polski, większość województwa łódzkiego.

(pw)

Zwierzęta

Przeciwno pryszczycy

Rok temu rozpoczynały się bardzo ostre protesty na granicy polsko-ukraińskiej. Minął rok i nasi rolnicy ruszyli tym razem na zachodnią granicę, gdzie starają się zapobiec przedostaniu się do Polski z Niemiec pryszczycy.

O wykryciu ognisk wyjątkowo groźnej choroby w północnych Niemczech informowaliśmy w jednym z poprzednich numerów. Pryszczycza w Polsce została zwalczona skutecznie jeszcze w latach 70. Rolnicy z naszego województwa dołączyli do protestujących kolegów w Świecku – na największym przejściu granicznym z Niemcami. Niestety przejście graniczne to już

termin umowny, ponieważ istnieje swoboda przepływu towarów. Rolnicy nie mogą więc niczego blokować, a jedynie zwrócić uwagę rządu na konieczność wprowadzenia ścisłych kontroli.

Autostrada prowadząca do Świecka była już blokowana w marcu ubiegłego roku, powodując gigantyczne korki.

(pw)

REKLAMA

PAROL

87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 11
tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81
e-mail: parol@parol-nasiona.pl

Jęczmień jary

Feedway
Kakadu
Laser
Tilmor

Owies

Bingo
Poker

Pszenica jara

Arabella

Nasiona
rolnicze

Kukurydza

Polonia
Lokata
Konkurent
Sudrix

Ziemniaki
sadzeniaki

PASZE
DLA RYB

plywające
i tonące

w rozmiarach 0-11mm

Camp z Szymonem Szewczykiem w Dobrzyniu nad Wisłą

REGION ▶ Były wybitny koszykarz Szymon Szewczyk obecnie szkoli młodzież. To za sprawą założonej wspólnie ze współpracownikiem akademii oraz organizowanych cyklicznie obozów. Bazą dla Szewczyk Basketball Academy oraz obozów pod nazwą Big Szu Camp jest Dobrzyń nad Wisłą

Szewczyk zaprzestał zawodowej gry w koszykówkę w 2022 roku. Do tego czasu, przez ćwierć wieku osiągnął naprawdę wiele. Grał w najlepszych ligach europejskich, w reprezentacji Polski i najlepszych krajowych klubach, zdobywając medale, w tym mistrzostwo Polski. Otarł się nawet o NBA, choć w niej nie zagrał. Śmiało można powiedzieć, że jest jednym z najwybitniejszych polskich graczy.

Po skończonej karierze zaczął się trenowanie młodzieży, jest też radnym miasta Włocławek. Spotkać go można... w Dobrzyniu nad Wisłą, gdzie w obiekcie Dobrzyńskiego Centrum Sportu i Turystyki organizuje swoje obozy. Tak było w miniony weekend.

– We dwóch z Arturem Trocikowskim wpadliśmy na taki pomysł. Ja wprowadzam „know how” koszykarskie, a Artur menadżerskie. Ja prowadzę treningi, Artur pomaga, nagrywa filmy, wrzuca posty. 8 lutego mamy roczek, pierwszy Big

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

LIPNO-CLIP.PL

Szu Camp odbył się pod inną organizacją, od roku mamy Big Szu Camp. Są to zajęcia, obozy sportowe z koszykówki dla dzieci i młodzieży. Mamy zawodników w różnym wieku, mam ludzi z którymi współpracuje. Chcę, żeby te dzieciaki się bawiły, ale i poznały ciężką pracę, wyrzeczenia, poświęcenie, ale w atrakcyjnej formie. Przez koszykówkę można zwiedzić cały świat, to przygo-

da do końca życia, chciałbym, żeby przynajmniej kilku z tych chłopców zaistniało – mówi Szymon Szewczyk.

Na obóz treningowy z Szewczykiem zapisać może się każdy zainteresowany, w grupie trenującej ostatnio byli chłopcy kilkunastoletni.

– Staramy się dotrzeć do dzieciaków z całej Polski, mieliśmy nawet uczestników z Belgii czy Anglii. Tutaj mamy

grupę z Kujawsko-Pomorskiego. Na pewno chcę przekazać swoje 25 lat doświadczenia z parkietów młodym koszykarzom, pokazać jak fajnie można spędzić życie, ale i pokazać dyscyplinę, szacunek, zaangażowanie. Poziom umiejętności jest oczywiście zróżnicowany, ale każdy z nich ma dawać z siebie wszystko – dodaje w rozmowie z naszą gazetą Szymon Szewczyk.

Dlaczego Big Szu Camp odbywają się w powiecie lipnowskim?

– Dobrzyń nad Wisłą, bo jest tutaj bardzo dobra baza, odpowiednie warunki. Mamy na pewno chłopaków z Włocławka czy Torunia. Tutaj pasuje mi hala, hotel, wyżywienie, nie musimy wychodzić na zewnątrz, wszystko jest pod ręką. Poza tym możemy jechać na trening do Włocławka, to też ma znaczenie. Moi podopieczni się uczą, jest kilku wracających po raz kolejny na camp i widzę u nich poprawę, to jest dla mnie najważniejsze – przyznaje Szewczyk.

Jeśli w ślady swojego mentora pójdzie choćby kilku z trenujących obecnie chłopców, możemy się spodziewać poważnego wzmocnienia koszykarskiej reprezentacji Polski w przyszłości. Póki co zaś można się zgłosić, albo choćby popobserwować byłą gwiazdę, dziś trenera. I to w Dobrzyniu nad Wisłą.

Tekst i fot. (ak)

Renta wdowia

– wniosek do końca lipca

REGION ▶ W związku z możliwością ubiegania się przez seniorów o tzw. rentę wdowią, placówki ZUS przeżywają prawdziwego obłęzenie. Dotychczas do Zakładu wpłynęło 104,5 tys. wniosków, w tym 7,8 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego. Niezależnie od tego, czy wniosek zostanie złożony w styczniu, marcu czy lipcu, „renta wdowia” będzie przysługiwała od lipca

1 stycznia 2025 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął przyjmowanie wniosków o tzw. rentę wdowią, czyli wypłatę renty rodzinnej po zmarłym małżonku, połączoną z własnym świadczeniem emerytalno-rentowym. – Obecnie osoby, które mają ustalone prawo do obu świadczeń, mogą pobierać jedynie jedno z nich – wyższe lub wybrane. Od lipca będą miały możliwość korzystania z łączonych świadczeń: jednego (wybranego) w całości oraz 15% drugiego. Co istotne, od 1 stycznia 2027 roku procentowy udział drugiego świadczenia wzrośnie do 25% – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomor-

skim.

Na złożenie wniosku o „rentę wdowią” jest bardzo dużo czasu. Aby nabyć prawo do świadczenia od początku, czyli od 1 lipca, formularz ERWD należy złożyć do 31 lipca. Osoby, które spełnią warunki do zbiegu świadczeń po 31 lipca 2025 roku lub złożą wniosek w tej sprawie po tej dacie, otrzymają „rentę wdowią” od dnia spełnienia warunków, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym złożą wniosek.

Zainteresowanie świadczeniem jest duże. Do ZUS wpłynęło 104,5 tys. wniosków o tzw. rentę wdowią. Najwięcej z nich, bo aż 76,9 tys., złożono w placówkach ZUS, 19,5 tys. wysłano pocztą, a ponad 8 tys. złożono elektronicznie przez PUE/

eZUS. W województwie kujawsko-pomorskim do Zakładu wpłynęło 7,8 tys. takich wniosków.

Sprawdź, czy masz prawo do dwóch świadczeń – to niezbędny warunek do uzyskania renty wdowiej

„Renta wdowia” to świadczenie przysługujące wdowom i wdowcom, którzy mają prawo do co najmniej dwóch świadczeń emerytalno-rentowych, w tym renty rodzinnej po zmarłym małżonku. Przyznanie prawa do tzw. renty wdowiej nastąpi na wniosek, pod warunkiem spełnienia pozostałych wymogów. Wnioskodawca musi osiągnąć powszechny wiek emerytalny, który wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Dodatkowo należy pozostawać we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci współmałżonka, nie być obecnie w związku małżeńskim oraz nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż po ukończeniu 55. roku życia przez kobietę i 60. roku życia przez mężczyznę. Czas, jaki upłynął od śmierci małżonka, nie ma znaczenia dla nabycia prawa do „renty wdowiej”. Kluczowy jest wiek osoby ubiegającej się o to świadczenie w momencie owdowienia. W przypadku kobiet, nie mogą one zostać wdowami przed ukończeniem 55. roku życia, natomiast mężczyźni nie mogą owdowieć przed ukoń-

czeniem 60. roku życia.

Wdowie lub wdowcowi przysługuje prawo do łączenia świadczeń z rentą rodzinną wyłącznie po ostatnim zmarłym małżonku. Prawo do wypłaty „renty wdowiej” wygasa z dniem poprzedzającym zawarcie nowego małżeństwa przez osobę uprawnioną do zbiegu świadczeń.

Maksymalna wysokość świadczeń

Suma świadczeń ustalonych w zbiegu nie może przekroczyć trzykrotności kwoty najniższej emerytury, tj. obecnie 3 x 1780,96 zł, czyli łącznie 5342,88 zł brutto. Do tego limitu wliczane są również świadczenia wypłacane przez instytucje zagraniczne oraz inne niż jednorazowe świadczenia i dodatki, które są przyznawane i wypłacane na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów. W przypadku, gdy suma świadczeń w zbiegu przekroczy trzykrotność najniższej emerytury, świadczenie zostanie pomniejszone o kwotę przekroczenia. Osoby zainteresowane „rentą wdowią” mogą obliczyć wysokość świadczeń w zbiegu, korzystając z kalkulatora dostępnego na stronie internetowej zus.pl. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnił również na swojej stronie ankietę, która jest bardzo pomocna w ustaleniu prawa do renty wdowiej.

Zamów wizytę w ZUS – bez

czekania w kolejce

Zakład od dłuższego czasu oferuje swoim klientom możliwość umawiania wizyt na konkretny dzień i godzinę. To znaczące udogodnienie, które pozwala zaoszczędzić czas osobom, które chcą załatwić swoje sprawy osobiście w ZUS-ie. Umawiając wizytę, można wybrać dogodny termin, a wówczas taki klient zostanie obsłużony bez konieczności czekania w kolejce. Warto skorzystać z tej opcji. Zarezerwować wizytę w Zakładzie można elektronicznie, za pośrednictwem PUE/eZUS lub aplikacji mobilnej mZUS. Seniorzy, którzy nie zdecydowali się jeszcze na założenie konta na platformie e-ZUS, mogą umówić wizytę telefonicznie.

Aby zarezerwować spotkanie z pracownikiem Zakładu w jednej z placówek Oddziału ZUS w Bydgoszczy lub w jego podległych jednostkach (w Inowrocławiu, Nakle, Świeciu, Tucholi, Żninie oraz Sępólnie Krajeńskim), należy zadzwonić pod numer 52 341 81 26. Rezerwacja wizyt w placówkach Oddziału ZUS w Toruniu oraz w jego podległych jednostkach (we Włocławku, Grudziądzu, Lipnie, Aleksandrowie Kujawskim, Brodnicy, Rypinie oraz Golubiu-Dobrzyniu) odbywa się pod numerem

54 230 73 76.

**(red)
fot. ZUS**

Region

140 mln zł na poprawę bezpieczeństwa pracy

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ogłosił konkurs dla płatników składek na dofinansowanie projektów, które poprawią bezpieczeństwo pracy. Na ten cel ZUS przeznaczył łącznie 140 mln zł, czyli o 20 mln zł więcej niż w ubiegłym roku. Wnioski można składać od 10 lutego do 10 marca.

Płatnicy składek mogą uzyskać dofinansowanie na projekty, które przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy, zminimalizują ryzyko wypadków oraz chorób zawodowych, a także ograniczą negatywne skutki szkodliwych czynników w miejscu pracy.

– W ramach konkursu każdy przedsiębiorca może ubiegać się o dofinansowanie sięgające nawet 80% szacowanej wartości projektu, przy czym maksymalna kwota wsparcia nie może przekroczyć

300 tys. zł. Łączna pula środków przeznaczonych na ten cel wynosi 140 mln zł. Płatnik składek może skorzystać z dofinansowania nie częściej niż raz na trzy lata – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Projekty zgłaszane do konkursu mogą dotyczyć m.in. zakupu maszyn, urządzeń i sprzętu chroniącego przed hałasem i drganiami mechanicznymi, oświetlenia miejsca i stanowi-

ska pracy, wentylacji powietrza, a także służących poprawie bezpieczeństwa pracy na wysokości czy też środków ochrony indywidualnej.

Do konkursu mogą przystąpić firmy, które m.in. nie korzystały z takiego wsparcia w ciągu ostatnich trzech lat ani nie były zobowiązane do jego zwrotu w tym okresie. Dodatkowo wnioskodawca nie może: mieć zaległości w opłacie składek na ubezpieczenia społeczne oraz zdrowotne, posia-

dać zaległości podatkowych, znajdować się w stanie upadłości, być pod zarządem komisyjnym, ani być w trakcie likwidacji, postępowania upadłościowego lub postępowania układowego z wierzycielem.

Nabór wniosków rozpoczyna się 10 lutego

Wnioski o dofinansowanie można składać od 10 lutego do 10 marca 2025 roku. W ubiegłym roku do ZUS wpłynęło ponad 5 tys. wniosków, w tym 264 z województwa kujawsko-pomorskiego.

Wniosek o dofinansowanie oraz niezbędną dokumentację należy składać wyłącznie w formie elektronicznej, za pośrednictwem strony prewencja.zus.pl. Szczegółowe warunki konkursu oraz dokumenty do pobrania są dostępne pod adresem zus.pl/prewencja oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ZUS. Wszelkie pytania dotyczące konkursu można kierować na adres e-mail: konkurs@zus.pl.

(red)

Dopłacą do ubezpieczenia zwierząt

REGION ➤ Rolnicy, którzy hodują świnię, bydło, owce, kozy, konie lub drób mają szansę na otrzymanie dopłat do ubezpieczenia swoich zwierząt. Nabór wniosków o refundację 70% opłaconej składki trwa do 28 lutego 2025 roku

Pomoc ta jest realizowana w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR) na lata 2023-2027, a jej celem jest wsparcie hodowców w zarządzaniu ryzykiem chorób zakaźnych. Wnioski o dopłaty mogą składać rolnicy, którzy prowadzą działalność rolniczą i spełniają kilka podstawowych warunków. Przede wszystkim muszą mieć zawartą umowę ubezpieczenia, która obejmuje co najmniej jedną z wielu chorób zakaźnych, takich jak pryszczycą, klasyczny i afrykański pomór świń, wysoce zjadliwa grypa ptaków, pomór małych przeżuwaczy, a także wiele innych chorób, które mogą wpłynąć na zdrowie zwierząt gospodarskich.

Ważnym kryterium jest także liczba zwierząt objętych ubezpieczeniem. Dofinansowanie przysługuje rolnikom, którzy ubezpieczyli minimum 1000 sztuk drobiu (kurcząt, gęsi, kaczek, perlic, indyków), 14 sztuk świń lub 4 sztuki bydła, owiec, kóz bądź koni. Oprócz tego,

umowa ubezpieczeniowa musi gwarantować wypłatę odszkodowania, jeśli straty w produkcji zwierząt przekroczą 20% w wyniku jednej z wymienionych chorób zakaźnych.

Co należy zrobić, aby skorzystać z dopłat?

Aby uzyskać dopłaty, rolnicy muszą: zawrzeć umowę ubezpieczenia obejmującą wybrane choroby zakaźne, dysponować

nieruchomością, na której prowadzona jest działalność rolnicza oraz złożyć wniosek o pomoc drogą elektroniczną, korzystając z formularza dostępnego na Platformie Usług Elektronicznych ARiMR. Termin składania wniosków upływa 28 lutego 2025 roku. To ważny termin, który pozwoli na uzyskanie wsparcia w wysokości 70% opłaconej składki ubezpieczeniowej, pod

warunkiem spełnienia wszystkich wymogów.

Nabór w ramach Planu Strategicznego dla WPR 2023-2027 to kontynuacja wsparcia z poprzedniego okresu, jednak z istotnymi zmianami. Dopłaty są rozszerzone na dodatkowe gatunki zwierząt oraz rodzaje chorób zakaźnych, które mogą być objęte ubezpieczeniem. W porównaniu z poprzednim progra-

mem, nowa interwencja daje hodowcom większe możliwości ochrony swoich zwierząt przed szerokim zakresem chorób, które mogą stanowić zagrożenie dla ich hodowli. Ubezpieczenie musi obejmować przynajmniej jedno z wymienionych ryzyk i być zawarte na okres nie wcześniejszy niż 1 stycznia 2024 r. Warto również zaznaczyć, że dofinansowanie nie przysługuje rolnikom, którzy otrzymali inne dopłaty do ubezpieczenia zwierząt.

Składanie wniosków

Wnioski o dopłaty przyjmowane są wyłącznie drogą elektroniczną. Rolnicy muszą złożyć formularz za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR, która jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych wsparciem. Pomoc w wysokości 70% składki może znacząco wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa finansowego rolników, którzy inwestują w ubezpieczenie swoich zwierząt.

(AdWo)

Region

Obowiązkowe szkolenie

Rolnicy, którzy realizują ekoschemat „Dobrostan zwierząt” oraz ci, którzy wnioskuje o przyznanie płatności dobrostanowej za rok 2024, muszą do 14 marca odbyć obowiązkowe szkolenie z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej.

Szkolenie jest częścią działań mających na celu poprawę jakości i zrównoważenie produkcji zwierzęcej w Polsce, przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka rozwoju oporności na antybiotyki. Szkolenie, organizowane przez Centrum Doradztwa Rolniczego (CDR) oraz wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego (ODR), jest dostępne w trzech formach, co zapewnia elastyczność i dostosowanie do potrzeb rolników: szkolenie ekranowe – rolnik samodzielnie przechodzi przez kurs dostępny online, 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu; webinaria – szkolenia prowadzone na żywo przez przeszkolonych doradców, odbywające się online w wyznaczonych terminach, szkolenia stacjonarne – organizowane w Ośrodkach Doradztwa Rolniczego (ODR) w różnych częściach Polski, umożliwiające bezpośrednią

interakcję z trenerem. Rolnicy mogą znaleźć szczegółowe informacje o dostępnych terminach szkoleń oraz uzyskać dostęp do kursu ekranowego pod adresem: <https://szkoleniadla-rolnika.pl/>.

Certyfikat i wymagania

Po zakończeniu szkolenia każdy rolnik otrzyma zaświadczenie, które musi złożyć do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) w terminie do 21 marca 2025 r. Tylko po dostarczeniu zaświadczenia, rolnicy będą mogli otrzymać płatność dobrostanową w pełnej wysokości. Szkolenie jest częścią ogólnokrajowej strategii ograniczania stosowania antybiotyków w produkcji zwierzęcej, co ma na celu ochronę zdrowia publicznego i środowiska. Ograniczenie użycia antybiotyków w hodowli zwierząt przyczynia się do zmniejszenia ryzyka rozwoju

bakterii odpornych na leki, co jest jednym z najważniejszych wyzwań współczesnej medycyny. Dzięki nowym metodom i odpowiednim praktykom hodowcy będą mogli poprawić zdrowie swoich zwierząt oraz jakość produktów, jednocześnie spełniając wymagania rynku i dbając o dobrostan swoich zwierząt.

Wnioski

Obowiązkowe szkolenie to krok w stronę nowoczesnej, bardziej zrównoważonej produkcji zwierzęcej w Polsce. Warto, by rolnicy jak najszybciej zaplanowali swój udział, aby zdążyć przed wyznaczonym terminem. Szkolenie to nie tylko wymóg formalny, ale także okazja do zdobycia wiedzy, która może wpłynąć na poprawę jakości ich produkcji oraz zwiększenie efektywności działań związanych z opieką nad zwierzętami.

(AdWo)

Region

ARiMR realizuje płatności

Trwa intensywny proces wypłaty środków w ramach dopłat bezpośrednich i obszarowych dla rolników.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kontynuuje przekazywanie środków finansowych na konta beneficjentów, w ramach ubiegłorocznej kampanii dopłat. Zgodnie z danymi Agencji, do 29 stycznia 2025 roku wypłacono już 13,6 miliarda złotych. Zaliczki wypłacano w okresie od 16 października do 29 listopada 2024 r., natomiast od 2 grudnia 2024 r. rozpoczęto realizację płatności końcowych.

Pracownicy ARiMR dokładają wszelkich starań, by jak najszybciej przekazać środki wszystkim uprawnionym rolnikom. W ramach tegorocznej kampanii na konta ponad 1,2 miliona beneficjentów trafić ma łącznie około 19,3 miliarda złotych. ARiMR zapewnia, że proces wypłat będzie kontynuowany, a tempo realizacji

zależy w dużej mierze od dostępności środków. Dzięki skutecznemu przeprowadzaniu wypłat, rolnicy mogą liczyć na wsparcie finansowe, które jest niezbędne do dalszego funkcjonowania ich gospodarstw.

Płatności bezpośrednie oraz obszarowe stanowią istotną część budżetu rolniczego i są kluczowe w procesie wspierania sektora rolnego w Polsce. Agencja przypomina, że wypłaty środków są realizowane zgodnie z procedurami i regulacjami UE, co zapewnia transparentność oraz sprawiedliwość w dystrybucji funduszy. Przedstawiciele ARiMR zapewniają rolników, że będą kontynuować swoją pracę, dążąc do jak najszybszego zakończenia procesu wypłat.

(AdWo)

Konkurs literacko-historyczny z nagrodami

REGION ▶ Urząd Marszałkowski w Toruniu oraz Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu ogłosili XVII edycję konkursu „Oni tworzyli naszą historię” adresowanego do uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych, liceów, techników i szkół branżowych z województwa kujawsko-pomorskiego

Główną ideą konkursu jest upamiętnienie jedynej kobiety wśród legendarnych bohaterów gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej i zarażenie młodych ludzi jej największą pasją – dokumentowaniem historii, w tym dziejów lokalnych na podstawie wspomnień świadków, a także zdjęć i pamiątek z rodzinnych archiwów, jak również popularyzowanie regionalnej edukacji historycznej i obywatelskiej – informując organizatorów.

– Udział w konkursie jest doskonałą okazją do rozwijania wiedzy historycznej o naszym regionie oraz spisania lokalnych dziejów na podstawie wspomnień świadków, a także zdjęć i pamiątek zachowanych w rodzinnych i publicznych archiwach – dodaje marszałek

Piotr Całbecki.

Zadaniem uczestników konkursu jest napisanie niepublikowanych wcześniej prac, przygotowanych pod opieką nauczyciela, poświęconych jednemu z następujących tematów: „O ludziach”, „O wydarzeniach”, „Album rodzinny”, „Oblicza codzienności”, „Udział i rola mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego we współczesnych wydarzeniach”, „Pomoc Żydom udzielana przez Polaków podczas okupacji niemieckiej w trakcie II wojny światowej”, „Moja szkoła i nauczyciele mojej szkoły”.

Prace można wzbogacić fotografiami, ale nie mogą one stanowić załącznika, należy umieścić je w tekście. Muszą być podpisane. Dzieło nie może przekroczyć 15 stron znormali-

zowanego tekstu – 1800 znaków na stronie. Prace będą oceniane przez jury w dwóch kategoriach wiekowych: uczniowie klas VII-VIII szkół podstawowych oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych. Utwory mogą przedstawiać losy nieznanymi bohaterów oraz wspomnienia uczestników i świadków ważnych wydarzeń w najnowszych dziejach Polski, zwłaszcza naszego regionu.

Termin nadsyłania prac mija 3 marca tego roku. Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi najpóźniej 18 kwietnia.

Kapituła konkursu w ocenie tekstów będzie brała pod uwagę: trafność doboru tematu i umiejętność sformułowania tytułu, poprawność warsztatową, wartość merytoryczną i edukacyjną, wyko-

rzystanie oryginalnych źródeł rękopiśmiennych i ikonograficznych pochodzących z archiwów publicznych i prywatnych oraz relacji ustnych, oryginalne ujęcie tematu, poprawność językową i kompozycję, samodzielność, stopień trudności i estetykę.

Nagrody

Laureaci konkursu w obu kategoriach otrzymają atrakcyjne nagrody. Ich wartość w przypadku pierwszego miejsca to 2 000 zł, drugiego – 1 600 zł, trzeciego – 1 200 zł.

Prace należy przestać na adres: Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej, ul. gen. Jana H. Dąbrowskiego 4, 87 – 100 Toruń lub dostarczyć osobiście do sekretariatu księżnicy – pokój nr 22 na II piętrze. Więcej in-

formacji można uzyskać w Departamencie Edukacji pod nr telefonu 56 62 15 829. Regulamin konkursu oraz potrzebne dokumenty są do pobrania na stronie: <https://kujawsko-pomorskie.pl/edukacja/zapraszamy-do-udzialu-w-konkursie-oni-tworzyli-nasza-historie-3>.

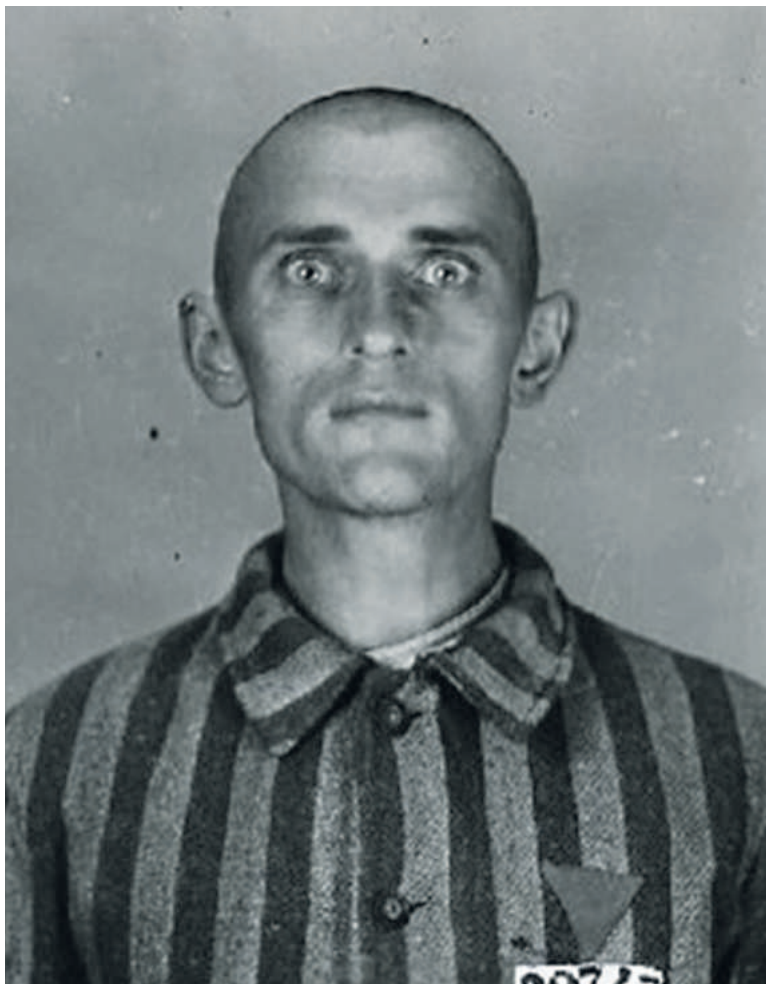
Warto przypomnieć, że dwa lata temu Aleksandra Grajkowska, uczennica Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Ostrowitem w gminie Brzuze otrzymała wyróżnienie w tym konkursie za pracę „Żołnierz w cylindrze i ze szcztoką na ramieniu – Jan Grajkowski 1916 – 1999”, którą napisała pod opieką nauczycielki historii Aleksandry Budzińskiej.

Tekst i fot.
(jd)

Nie wrócili z Auschwitz

RYPIN ➤ 27 stycznia minęła 80. rocznica wyzwolenia przez Armię Czerwoną niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau (Oświęcim-Brzezinka). Tego dnia została zorganizowana podniosła uroczystość w miejscu zagłady z udziałem około 50 ocalonymi oraz delegacjami z 60 państw i organizacji międzynarodowych

ny światowej symbolizującym kres jednego z największych ludobójstw XX wieku. Z terenu historycznej ziemi dobrzyńskiej więźniowie – Polacy, polscy Żydzi, a nawet Niemcy, którzy sprzeciwili się III Rzeszy trafiali do obozów śmierci. Do wspomnianego KL Auschwitz-Birkenau, KL Stutthoff, KL Ravensbrück, KL Gross-Rosen, KL Mauthausen-Gusen, KL Dachau i innych. W obozach śmierci straciło życie tysiące rodaków z regionu. Po wojnie tylko do powiatu rypińskiego miało powrócić ponad 900 byłych więźniów obozów. Wycieńczonych, schorowanych, bliskich śmierci – wyjaśnia historyk, publikując listę tych, o których wiadomo, że zginęli w KL Auschwitz-Birkenau oraz zdjęcia dwóch mężczyzn, którzy stracili tam życie.

Pierwszy z nich to rolnik Edmund Gogolin urodzony 9. grudnia 1910 roku w Rypałkach. 13 września 1941 roku trafił do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, w którym został zamordowany dwa miesiące później.

Władysław Golus urodził się 21 maja 1904 roku. Do 1934 r. pracował w jednej z poznańskich szkół. Ze względu na stan zdrowia, zrezygnował z zawodu i przeniósł się do Ugoszcza, gdzie podjął pracę w charak-

Historycy szacują, że w tej fabryce śmierci życie straciło ponad 1,1 mln kobiet, mężczyzn i dzieci. Wśród nich większość, bo około miliona stanowili Żydzi. Drugą pod względem liczebnym nacją byli Polacy – około 70 tys. Ofiarami byli również mieszkańcy ziemi do-

brzyńskiej, o czym informuje Andrzej Szalkowski na facebookowej stronie Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie.

– Wyzwolenie niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau jest jednym z najważniejszych wydarzeń w historii II woj-

terze pisarza w tamtejszym folwarku. Aresztowany przez gestapo 10 czerwca 1941 roku za przynależność do Związku Walki Zbrojnej i rozpowszechnianie wiadomości radiowych z Londynu. Został przetransportowany do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu i tam

zamordowany rok później.

Warto zajrzeć na Facebook Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie, żeby poznać nazwiska tych, którym odebrano życie za to, że byli Żydami albo Polakami i oddać im hołd.

(jd), fot. Facebook MZD

Aktywni non stop

GMINA PŁUŻNICA ▶ Stowarzyszenie Młodych realizuje wiele projektów adresowanych do osób z różnych pokoleń

Zgodnie z informacją przekazaną przez Aleksandrę Ślesar reprezentującą stowarzyszenie koniec 2024 roku w projekcie „Za-Radny Senior” był owocnym czasem, pełnym nauki i budowania relacji społecznych. Stowarzyszenie Młodych, realizator projektu, zorganizowało warsztaty i spotkanie sieciujące, które stworzyły przestrzeń do wymiany doświadczeń, zdobywania wiedzy i wspólnego planowania przyszłych działań dla seniorów z gminy Płużnica.

Szkolenie „Jak to się robi w naszej gminie?” poprowadzone zostało przez Justynę Jankowską, prezeskę Stowarzyszenia Młodych. Wydarzenie było skierowane do seniorów, którzy chcą aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym swojej gminy. Podczas warsztatów poruszano zagadnienia związane z lokalnym zaangażowaniem, współpracą z samorządem oraz podejmowaniem inicjatyw, które mogą zmienić otaczającą rzeczywistość. Uczestnicy dowiedzieli się między innymi jak skutecznie inicjować projekty lokalne, jakie są możliwości współpracy z władzami gminy oraz jak rozwiązywać problemy, które są ważne dla społeczności.

– Podczas szkolenia nie zabrakło także interakcji – wspólne

dyskusje, praca w grupach oraz wymiana doświadczeń sprawiły, że seniorzy poczuli się pewniej w swoich działaniach. Takie momenty budują poczucie wspólnoty i zachęcają do wzajemnego wsparcia w podejmowaniu inicjatyw – wyjaśnia Małgorzata Ludwiszewska, koordynatorka projektu.

Drugim ważnym działaniem projektowym było spotkanie sieciujące, które zgromadziło przedstawicieli różnych grup społecznych: młodzież, reprezentantki rady kobiet oraz seniorów. Spotkanie miało na celu stworzenie przestrzeni, w której różne pokolenia mogą wymieniać się doświadczeniami, lepiej się rozumieć i planować wspólne działania na rzecz lokalnej społeczności.

Atmosfera spotkania była niezwykle otwarta i pełna zaangażowania. Uczestnicy chętnie dzielili się swoimi przemyśleniami, co pozwoliło spojrzeć na wiele tematów z różnych perspektyw. Wydarzenie podkreśliło jak ważne jest budowanie mostów między pokoleniami. Tego typu spotkania pokazują, że różnorodność doświadczeń i punktów widzenia może być niezwykle wartościowa dla społeczności lokalnych.

– Celem projektu „Za-Radny Senior” jest nie tylko wspieranie

seniorów w ich aktywności społecznej, ale również tworzenie przestrzeni między różnymi grupami społecznymi. W nowym roku planujemy kontynuować tzw. Śniadania Seniorów, które cieszą się dużą popularnością wśród uczestników projektu – dodaje wiceprezesa Ludwiszewska.

Działania w ramach projektu „Za-Radny Senior” są finansowane ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 NOWEFIO – Edycja 2024.

– Kolejny rozpoczęty projekt przez Stowarzyszenie Młodych ma nazwę „Gramy z Zaangażowaniem” w województwie kujawsko-pomorskim. W ramach projektu rekrutowano cztery partnerstwa łączące młodych ludzi i samorządy z Więcborka, Aleksandrowa Kujawskiego, Śliwic oraz powiatu Nakielskiego, a niedawno zakończył się cykl szkoleń dla uczestników projektu – informuje Aleksandra Ślesar.

Projekt „Gramy w Zaangażowanie” stanowi innowacyjne podejście do wzmacniania współpracy pomiędzy młodzieżą, a władzami lokalnymi. Jego celem jest wypracowanie diagnozy potrzeb

młodzieży oraz stworzenie polityki młodzieżowej, która będzie odpowiadała na realne wyzwania i oczekiwania młodego pokolenia. Pierwszym etapem projektu było przeprowadzenie warsztatów, które umożliwiły uczestnikom zdobycie wiedzy i praktycznych umiejętności niezbędnych do stworzenia diagnozy potrzeb młodzieży. Warsztaty te zostały przygotowane według autorskiego programu i skupiały się na kluczowych aspektach tego procesu. Uczestnicy, w tym młodzież oraz osoby decyzyjne z gmin/powiatu, mieli okazję zapoznać się z wartościami Unii Europejskiej w kontekście polityki młodzieżowej, dowiedzieć się czym jest diagnoza potrzeb oraz nauczyć się tworzenia map interesariuszy.

Dzięki różnorodnym metodom pracy, takim jak burze mózgów, analiza przypadków, prezentacje multimedialna czy zadania grupowe warsztaty angażowały wszystkich uczestników i pozwalały na wypracowanie konkretnych planów działań. Ważnym elementem spotkań było planowanie procesu diagnozy w sposób dostosowany do uczestników. Już niebawem w każdej miejscowości zostanie przeprowadzona debata metodą world cafe, która pozwoli na zbadać opinie szerszego grona odbior-

ców. Takie podejście umożliwiło dostosowanie procesu diagnozy do lokalnych warunków. Udział osób decyzyjnych z samorządów dodatkowo wzmacniał znaczenie warsztatów, pozwalając na budowanie dialogu oraz współpracy na różnych poziomach.

– Efekty warsztatów stanowią podstawę do kolejnych działań w ramach projektu. Wyniki diagnoz będą kluczowe przy opracowywaniu postulatów młodzieży, które posłużą jako drogowskaz do dalszego zaangażowania w życie społeczno-polityczne samorządów. Projekt podkreśla wagę polityki młodzieżowej jako inwestycji w przyszłość lokalnych społeczności, wskazując, że współpraca z młodzieżą oraz uwzględnienie jej perspektywy w procesach decyzyjnych przynosi długofalowe korzyści. Naszym celem jest budowanie społeczeństwa otwartego na potrzeby młodych ludzi i wspierającego ich aktywną rolę w kształtowaniu przyszłości – wyjaśnia Justyna Jankowska, prezeska Stowarzyszenia Młodych.

Projekt „Gramy w Zaangażowanie” współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach programu Erasmus+.

Oprac. B. Walas
fot. nadesłane

Zimoteka – kreatywne ferie w bibliotece

WĄBRZEŹNO ➤ Zimowa aura niestety nie sprzyjała dzieciom w pierwszym tygodniu ferii, tym chętniej jednak korzystały one z oferty bibliotecznej Zimoteki

Tradycyjnie tydzień różnorodnych aktywności, inspirujących warsztatów i integracyjnych zabaw przygotowała Filia dla dzieci. Wzięła w nich udział szesnastka młodych uczestników w wieku od 7 do 12 lat.

Bezpieczeństwo przede wszystkim

Pierwszy dzień Zimoteki rozpoczął się od tematu, który szczególnie ważny jest podczas ferii – bezpieczeństwa. O tym, jak unikać zagrożeń podczas zabaw na świeżym po-

wietrzu, ale i w domowym zaciszu, korzystając z Internetu, opowiedział dzieciom komendant Straży Miejskiej, Krzysztof Grzybek.

– Teraz wiem, że lepiej nie rozmawiać z nieznajomymi w Internecie, a już na pewno nie należy dzielić się informacjami o swoim adresie – podsumował Filip, jeden z uczestników.

Tego samego dnia odbyły się warsztaty plastyczne, podczas których dzieci tworzyły portrety swo-

ich wyimaginowanych „potworów” – symboli lęków, które na koniec „zamknięto w piwnicy”. Głośne czytanie książki „Albert i potwór” uczętyło, że strachy można ośwoić.

Laurki pełne miłości

Drugi dzień Zimoteki upłynął pod znakiem przygotowań do Dnia Babci i Dziadka. Dzieci z zaangażowaniem tworzyły ramki na zdjęcia i laurki, w które wkładały całe serce.

– Moja babcia bardzo się ucieszy, bo zrobiłem ramkę z kwiatkami, które lubi najbardziej! – mówiła z dumą Marissa.

W programie nie zabrakło literackich akcentów. Fragment książki „Babcia na jabłoni” autorstwa Miry Lobe wzruszył i rozbawił dzieci, a sonda przeprowadzona przez lokalną telewizję na temat roli dziadków dostarczyła niezwyklej odpowiedzi. – Moja babcia jest kochana, bo zawsze kupuje mi jakąś „pierdółkę” w markecie – z rozbijającą szczerością opowiadała jedna z dziewczynek.

Kreatywność i ruch

Trzeci dzień zajęć był mieszaną zabawą umysłowej i ruchowej. Dzieci układały słowa z liter wyrazu „łyżwiarka”, a potem brały udział w ruchowych zadaniach wylosowanych na kole fortuny. Po wspólnej grze w planszówki, łamigłówkach i kolorowankach uczestnicy zgodnie stwierdzili, że dzień był pełen wrażeń.

– Podobało mi się koło fortuny, bo musieliśmy się ruszać. Ja zrobiłam aż 10 pompek! – chwaliła się Klaudia.

Teatr pełen wartości

Czwarty dzień przyniósł dzieciom prawdziwą teatralną przygodę. Po krótkiej lekcji o tajnikach teatru dzieci same przygotowały i wystawiły bajkę „Szewczyk Dratewka”. Była to historia o odwadze i sile dobrych uczynków.

– Bardzo się stresowałem, ale potem zobaczyłem, że wszyscy się uśmiechają, i było super – opowiadał Michał, który zagrał główną rolę.

Karnawałowe zakończenie

Finałowy dzień Zimoteki miał karnawałowy charakter. Dzieci poznały tradycje z różnych stron świata, tworzyły maski karnawałowe i tańczyły przy dźwiękach wesołej muzyki.

– Każdego dnia staraliśmy się pokazać dzieciom, że w bibliotece można nie tylko czytać książki, ale także świetnie się bawić, uczyć i odkrywać nowe pasje. Staraliśmy się połączyć zabawę z edukacją – od tematów związanych z bezpieczeństwem, przez rozwijanie kreatywności, aż po naukę wartości takich jak pomoc i odwaga. Cieszy nas zaangażowanie dzieci – ich otwartość, wyobraźnia i uśmiechy były motywacją do pracy. Jak zwykle zapewniliśmy naszym uczestnikom słodkie przekąski i napoje, by nie zabrakło energii do wspólnej zabawy – podsumowała koordynatorka wydarzenia, bibliotekarka Dorota Sionkowska.

(ak), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Poetyckie Muzykowanie w dobrym Stylu

Już 7 lutego o godz. 19:00 w ramach projektu Muzykowanie w dobrym Stylu wąbrzeska publiczność będzie miała okazję kolejny raz uczestniczyć w recitalu Jana Kondraka, wyjątkowego wokalisty obdarzonego niezwykłym bardowskim głosem.

– Ten ceniony autor i kompozytor kojarzony jest z wyjątkową piwnicą artystyczną, jaką jest Lubelska Federacja Bardów. Na swoim koncercie ma 11 płyt nagranych z LFB oraz 8 solowych

– mówi Dorota Otremba. – Tradycyjnie nie zabraknie tekstów, które będzie mogła również zaśpiewać wąbrzeska publiczność, a ponadto z uwagi na zbliżające się walentynki w repertuarze Jana Kondraka znajdą się utwory o charakterze miłosnym i nie tylko – dodaje.

Organizatorzy gwarantują walentynkowy klimat, dobrą muzykę i artystę niosącego pełen wachlarz emocji. – Niezdecydowanym zdecydowanie polecamy aby ten wieczór spędzić w Wąbrzeskim Domu Kultury – zachęcają.

Wstęp wolny. Istnieje możliwość rezerwacji stolików w Kawiarni „Styl” tel. 604585236.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Wąbrzeźno

Zapraszają na prelekcję historyczną

13 lutego o godz. 17:00 w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się kolejna prelekcja, przygotowana przez historyka Pawła Beckera.

Tym razem w 450. rocznicę urodzin ojca Bernarda prelegent przybliży uczestnikom spotkania następną ciekawą postać, związaną z naszym miastem. Sługa boży, ojciec Bernard urodził się 25 lutego 1575 r. w Wąbrzeźnie. Był synem burmistrza Pawła Pęcherka i Doroty Sasin. Duchowny opactwa benedyktyńskiego w Lubiniu

zastąpił między innymi swoim pobożnym życiem. Zmarł w 1603 roku w opinii świętości. Więcej informacji można będzie poznać podczas prelekcji, przygotowanej przez Pawła Beckera, historyka z zamiłowania i znawcę lokalnej historii.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Renta rodzinna

– co warto wiedzieć?

REGION – Przyznanie renty rodzinnej uzależnione jest od spełnienia określonych warunków, które dotyczą zarówno osoby zmarłej, jak i członków rodziny ubiegających się o to świadczenie – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim

Kiedy przysługuje renta rodzinna po osobie zmarłej?

Renta rodzinna przysługuje po śmierci osoby, która spełniała jeden z poniższych warunków:

- miała ustalone prawo do wypłacanej przez ZUS emerytury, w tym emerytury pomostowej, albo renty z tytułu niezdolności do pracy, albo spełniałaby warunki do uzyskania takiego świadczenia, gdyby żyła. Przy ocenie prawa do renty, która mogłaby przysługiwać zmarłej osobie, przyjmuje się, że była ona osobą całkowicie niezdolną do pracy.

- pobierała z ZUS zasiłek przedemerytalny albo świadczenie przedemerytalne, albo nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Kto może ubiegać się o rentę rodzinną po zmarłej osobie, która spełnia określone warunki?

Prawo do renty rodzinnej przysługuje:

- **dzieciom własnym, dzieciom drugiego małżonka oraz dzieciom przysposobionym**

Dziecko ma prawo do pobierania renty rodzinnej po zmarłym rodzicu do 16. roku życia, a jeśli kontynuuje naukę – nawet do 25. roku życia. W sytuacji, gdy dziecko ukończy 25 lat w ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty przedłuża się do zakończenia tego roku akademickiego.

Natomiast jeśli dziecko stało się całkowicie niezdolne do pracy i do samodzielnej egzystencji albo całkowicie niezdolne do pracy zanim skończyło 16 lat lub w trakcie nauki, ale przed 25. rokiem życia, renta rodzinna przysługuje mu niezależnie od wieku oraz kontynuowania edukacji.

- **przyjętym na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnukom, rodzeństwu i innym dzieciom**, oprócz dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, jeżeli spełniają takie warunki jak dzieci własne (dotyczące wieku, nauki lub stanu zdrowia). Dodatkowym wymogiem jest, aby dzieci te były przyjęte na wychowanie co najmniej rok przed śmiercią ubezpieczonego, chyba że śmierć opiekuna nastąpiła w wyniku wypadku. Ostatnim warunkiem jest brak prawa do renty rodzinnej po zmarłych rodzicach (a w przypadku, gdy rodzice żyją, nie mogą zapewnić dziecku utrzymania) lub sytuacja, w której osoba zmarła lub jej małżonek byli prawnymi opiekunami dziecka ustanowionymi przez sąd.

- **małżonkowi (wdowie, wdowcowi), który do dnia śmierci pozostawał w związku małżeńskim z osobą zmarłą i spełniał okre-**

ślone warunki tj.:

- w chwili śmierci małżonka ukończył 50. rok życia lub był niezdolny do pracy albo – wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa, które są uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym małżonku i nie ukończyły 16. roku życia, a jeśli uczą się w szkole – 18. roku życia, lub sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, które jest uprawnione do renty rodzinnej,

- osiągnął wiek 50 lat lub stał się niezdolny do pracy po śmierci współmałżonka, nie później niż w ciągu 5 lat od jego śmierci lub od zaprzestania wychowywania dzieci, o których mowa powyżej.

Osoba owdowiała, która nie spełnia tych warunków i nie dysponuje wystarczającym źródłem utrzymania, ma prawo do renty rodzinnej przez rok od dnia śmierci współmałżonka lub przez czas trwania nauki w celu uzyskania kwalifikacji do pracy zarobkowej, jednak nie dłużej niż przez dwa lata od momentu śmierci współmałżonka.

- **rozwiedzionym małżonkom, a także wdowom i wdowcom, którzy w chwili śmierci współmałżonka nie pozostawali z nim we wspólności małżeńskiej**

Osoba, która była rozwiedziona z osobą zmarłą, albo osoba owdowiała, która w chwili śmierci współmałżonka nie pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, ma prawo do renty rodzinnej, o ile spełnia warunki jak dla wdowy i w dniu śmierci współmałżonka miała prawo do alimentów z jego strony ustalone wyrokiem lub ugodą sądową. Prawo do renty rodzinnej przysługuje również rozwiedzionej małżonce lub pozostającej w separacji (nawet bez wyroku lub ugody sądowej), pod warunkiem że udowodni, iż otrzymywała alimenty na podstawie porozumienia (przepis ten nie dotyczy mężczyzn).

- **rodzicom, w tym ojczymowi, macosze oraz osobom przysposabiającym**, jeżeli ubezpieczony, bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania, a rodzic spełnia wa-

runki takie jak dla wdowy lub wdowca odnośnie wieku, niezdolności do pracy lub wychowania dzieci.

Ile wynosi renta rodzinna?

Kwota świadczenia różni się w zależności od liczby osób uprawnionych do jej pobierania i wynosi:

- dla jednej osoby uprawnionej – 85 proc. świadczenia, które przysługiwało albo przysługiwałoby zmarłemu,
- dla dwóch osób uprawnionych – 90 proc. świadczenia, które przysługiwało albo przysługiwałoby zmarłemu,
- dla trzech osób lub większej liczby uprawnionych – 95 proc. świadczenia, które przysługiwało albo przysługiwałoby zmarłemu.

Wszystkim uprawnionym członkom rodziny przysługuje jedna łączna renta rodzinna, dzielona na równe części między te osoby. Najniższa wypłacana renta rodzinna wynosi 1780,96 zł brutto – tyle co minimalna emerytura. Kwota ta obowiązuje do 28 lutego 2025 r.

Jak uzyskać rentę rodzinną?

Aby ZUS mógł przeprowadzić postępowanie i przyznać świadczenie (lub odmówić jego przyznania), konieczne jest złożenie wniosku (druk ERR). Formularz może złożyć osoba ubiegająca się o rentę lub jej przedstawiciel ustawowy, na przykład rodzic małoletniego dziecka, opiekun prawny lub pełnomocnik. Dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do renty są różne w zależności od tego, który członek rodziny osoby zmarłej ubiega się o rentę rodzinną:

- dokument potwierdzający datę urodzenia wnioskodawcy,
- dokument potwierdzający datę urodzenia i datę zgonu osoby, po której ma być przyznana renta,
- dokument potwierdzający stopień pokrewieństwa (powinowactwa) z osobą zmarłą,
- odpis skrócony aktu małżeństwa, jeżeli o rentę ubiega się wdowa lub wdowiec albo małżonka – małżonek pozostający w separacji lub rozwiedziony,
- zaświadczenie o stanie zdrowia dziecka albo wdowy lub wdowca, wystawione przez leka-

rza prowadzącego leczenie, jeżeli przyznanie renty uzależnione jest od ustalenia niezdolności do pracy,

- zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły, jeżeli dziecko ukończyło 16 lat,
- dokument potwierdzający prawo w dniu śmierci osoby zmarłej do alimentów z jej strony, ustalonych wyrokiem sądu lub ugodą sądową,
- dokument potwierdzający istnienie obowiązku alimentacyjnego z mocy prawa, jeżeli rozwiedziona lub pozostająca w separacji małżonka nie miała ustalonych alimentów wyrokiem lub ugodą sądową.

Do wniosku o rentę rodzinną po osobie, która nie miała ustalonego prawa do świadczenia – oprócz dokumentów wskazanych powyżej, należy dołączyć:

- informację dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych zmarłego (druk ERP-6),
- oryginalne dokumenty potwierdzające okresy składkowe i nieskładkowe osoby zmarłej, m.in.: świadectwa pracy, zaświadczenia, legitymację ubezpieczeniową, dokument potwierdzający ukończenie studiów i programowy tok ich trwania, odpisy aktów urodzenia dzieci – jeśli osoba zmarła korzystała z urlopu wychowawczego lub bezpłatnego w celu sprawowania opieki nad dziećmi,

- dokumenty potwierdzające wysokość wynagrodzenia osoby zmarłej (np. zaświadczenie pracodawcy lub innego płatnika składek o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia – może być złożone na druku ERP-7, legitymację ubezpieczeniową zawierającą odpowiednie wpisy), aby ustalić podstawę wymiaru emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub kapitału początkowego osoby zmarłej,

- zaświadczenie płatnika składek osoby zmarłej o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Osoba, która uzyska pełnoletność w czasie pobierania renty rodzinnej, powinna złożyć wniosek o kontynuację wypłaty tej renty, np. na druku ERR-W.

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Pierwsza połowa lutego 2025 roku będzie dla Koziorożców czasem stabilizacji i realizacji wyznaczonych celów zawodowych. Dzięki wytrwałości i ciężkiej pracy zaczynają dostrzegać pierwsze efekty swoich działań. W pracy pojawią się nowe możliwości, ale Koziorożce będą musiały podjąć strategiczne decyzje, które wpłyną na ich dalszą karierę. W sferze emocjonalnej Koziorożce poczują potrzebę równowagi między obowiązkami a życiem prywatnym. Warto zadbać o to, by nie zaniedbywać relacji z bliskimi i poświęcać im więcej uwagi.

WODNIK 20.01-18.02

Wodniki w pierwszej połowie lutego 2025 roku poczują przypływ kreatywności i nowatorskich pomysłów. Będą to dni pełne inspiracji, które pozwolą im zrealizować ambitne projekty zawodowe. To dobry czas na podejmowanie nowych wyzwań i inwestowanie w przyszłość. W miłości Wodniki będą szukały głębszych, bardziej autentycznych relacji. Choć nie będą spieszyły się z decyzjami, mogą poczuć, że nadszedł czas na bardziej poważne zaangażowanie. Ich intuicja będzie ich najlepszym doradcą.

RYBY 19.02-20.03

Pierwsza połowa lutego 2025 roku przynosi Rybom okazję do odkryć i wprowadzenia zmian w swoim życiu zawodowym. Czas sprzyja realizacji nowych pomysłów i podejmowaniu ryzyka, które może przynieść im korzyści. W miłości Ryby będą musiały zaufać swojej intuicji. Ich pragnienia staną się silniejsze, co może prowadzić do głębszych, bardziej satysfakcjonujących relacji. Ważne będzie, by nie bały się stawiać granic i wyrażać swoich potrzeb w relacjach.

BARAN 21.03-20.04

Pierwsza połowa lutego 2025 roku przynosi Baranom wyjątkowy przypływ energii i zapału. Będą to dni pełne inspiracji, które pozwolą na realizację ambitnych planów, zwłaszcza w sferze zawodowej. Nowe wyzwania staną się okazją do rozwoju, ale również do wykazania się swoją determinacją i odwagą. Należy jednak uważać na skłonność do pochopnych decyzji – warto przemyśleć każdy krok. W miłości Barany będą dążyły do większej bliskości z partnerem, jednak ważne będzie, by nie dominować w związku. Otwartość na kompromisy będzie kluczem do utrzymania harmonii.

BYK 21.04-21.05

Byki w pierwszej połowie lutego będą czuły potrzebę porządkowania spraw zarówno zawodowych, jak i osobistych. To dobry moment na refleksję nad dotychczasowymi osiągnięciami i na zastanowienie się nad dalszymi celami. W pracy pojawią się nowe możliwości, jednak nie wszystko będzie tak proste, jak się wydaje. Ważne, aby podejmować decyzje ostrożnie, szczególnie w kwestiach finansowych. W miłości Byki będą pragnęły stabilności i spokoju, ale to, co da im poczucie bezpieczeństwa, to szczerość i otwartość w relacjach.

BLIŻNIĘTA 22.05-20.06

Bliźnięta w pierwszej połowie lutego 2025 roku wejdą w okres, który sprzyja intensywnej pracy i twórczym wyzwaniom. Ich kreatywność będzie na najwyższym poziomie, co pozwoli im wyjść z trudnych sytuacji zawodowych. To czas, kiedy pomysły będą mogły się zmaterializować, a Bliźnięta poczują, że ich wysiłki w końcu przynoszą wymierne efekty. W sferze uczuciowej Bliźnięta będą starały się zrozumieć swoje potrzeby. Czasami będą czuły, że balansują między pragnieniem wolności a potrzebą bliskości.

RAK 21.06-22.07

Dla Raka luty przynosi czas wyciszenia i głębokiej refleksji. Pierwsza połowa miesiąca to okres, w którym warto spojrzeć na życie z szerszej perspektywy. W pracy pojawią się trudności, które mogą wymagać dodatkowego wysiłku, jednak dzięki cierpliwości i konsekwencji, Rak poradzi sobie z każdym wyzwaniem. W miłości będzie stawiał na szczerość i otwartość, jednak ważne jest, by nie zamykał się na drugą osobę. Choć Rakowi może być trudno wyjść ze swojej bańki emocjonalnej, to otwartość na nowe podejście do relacji pomoże mu odnaleźć harmonię w związku.

LEW 23.07-22.08

Luty będzie dla Lwa pełen pasji i energii. W pierwszej połowie miesiąca Lwy poczują przypływ motywacji i siły do realizacji swoich celów zawodowych. To czas na odważne decyzje, które mogą przynieść duże korzyści w przyszłości. W pracy Lwy będą cieszyć się uznaniem za swoje kreatywne podejście i determinację. W miłości atmosfera będzie sprzyjała romantyzmowi i bliskości. Lwy mogą poczuć się bardziej otwarte na drugą osobę, a ich związek nabierze nowej głębi. Jeśli Lwy są singlami, mogą mieć okazję do nawiązania nowych, ekscytujących znajomości.

PANNA 23.08-22.09

Panny w pierwszej połowie lutego 2025 roku będą dążyły do porządkowania swojego życia zawodowego i osobistego. Zwrócą uwagę na szczegóły, które dotąd mogły umknąć ich uwadze, co przyczyni się do ich sukcesów zawodowych. Choć poczują potrzebę osiągnięcia perfekcji w każdej dziedzinie, warto, by pamiętały, że odrobina elastyczności w podejściu do codziennych obowiązków może przynieść jeszcze lepsze efekty. W miłości Panny będą szukały spokoju i równowagi. Ważne będzie, by nie zamykały się na potrzeby partnera, a także by znalazły czas dla siebie, na odpoczynek i refleksję.

WAGA 23.09-23.10

Waga w pierwszej połowie lutego 2025 roku będzie skupiona na dążeniu do równowagi w życiu zawodowym i osobistym. To dobry czas na podejmowanie decyzji dotyczących przyszłości, zarówno w pracy, jak i w relacjach. W sferze zawodowej Waga będzie musiała podjąć kilka trudnych wyborów, ale jej intuicja pomoże znaleźć najlepsze rozwiązanie. W miłości warto zadbać o komunikację z partnerem, szczególnie w kwestiach, które były trudne do omówienia w przeszłości. Dążenie do kompromisu i wzajemnego zrozumienia pomoże utrzymać harmonię w relacjach.

SKORPION 24.10-21.11

Pierwsza połowa lutego 2025 roku to czas pełen emocji i wyzwań dla Skorpiona. Będzie to okres, w którym jego determinacja i siła woli zostaną wystawione na próbę, szczególnie w pracy. Skorpiony powinny liczyć na swoje umiejętności zarządzania trudnymi sytuacjami i wykorzystywać je do osiągania swoich celów zawodowych. W miłości Skorpiony poczują intensywność swoich emocji, ale będą musiały nauczyć się otwartości i zaufania. Warto w tym czasie unikać ukrywania swoich prawdziwych uczuć, ponieważ szczerość pomoże zbudować głębsze, bardziej autentyczne relacje.

STRZELEC 22.11-21.12

Luty to czas na zmiany i poszukiwanie nowych wyzwań dla Strzelców. Pierwsza połowa miesiąca będzie sprzyjała realizacji ambitnych projektów zawodowych. Strzelce poczują się gotowe do podejmowania ryzykownych decyzji, które mogą przynieść im duże korzyści w przyszłości. W miłości Strzelce powinny zadbać o to, by nie pędzić za nowymi emocjami, lecz dać sobie czas na zrozumienie swoich potrzeb. Chociaż mogą pojawić się nowe, ekscytujące znajomości, to warto poczekać z większym zaangażowaniem, by nie popełnić pochopnych decyzji.

PRZEPIS TYGODNIA

BABECZKI DYNIOWE

Składniki:

- mąka pszenna typ 500 300g,
- proszek do pieczenia 1 łyżeczka,
- soda 1 łyżeczka,
- cukier droбноziarnisty 170 g cukru,
- cukier wanilinowy 16 g,
- jajka 2 szt.,
- mleko 60 ml,
- olej rzepakowy 150 g,
- puree z dyni 200g

Na zdjęciu od lewej Krystyna Florkowska i Weronika Rokoszewska, uczennice Branżowej Szkoły I stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu.

Sposób wykonania

Mąkę przesiać przez sito razem z proszkiem do pieczenia i sodą. Jajka utrzeć na puszystą masę z cukrem i cukrem wanilinowym. Do puree z dyni dodać masę jajeczno cukrową, olej, mleko. Dodać do masy przygotowaną mąkę, delikatnie wymieszać. Piekarnik nagrzać do temperatury 180 stopni C. Przygotowane ciasto wyłożyć do papilotek. Piec około 15 minut do suchego patyczka. Po upieczeniu babeczki można posypać cukrem pudrem lub udekorować lukrem i kolorową posypką.

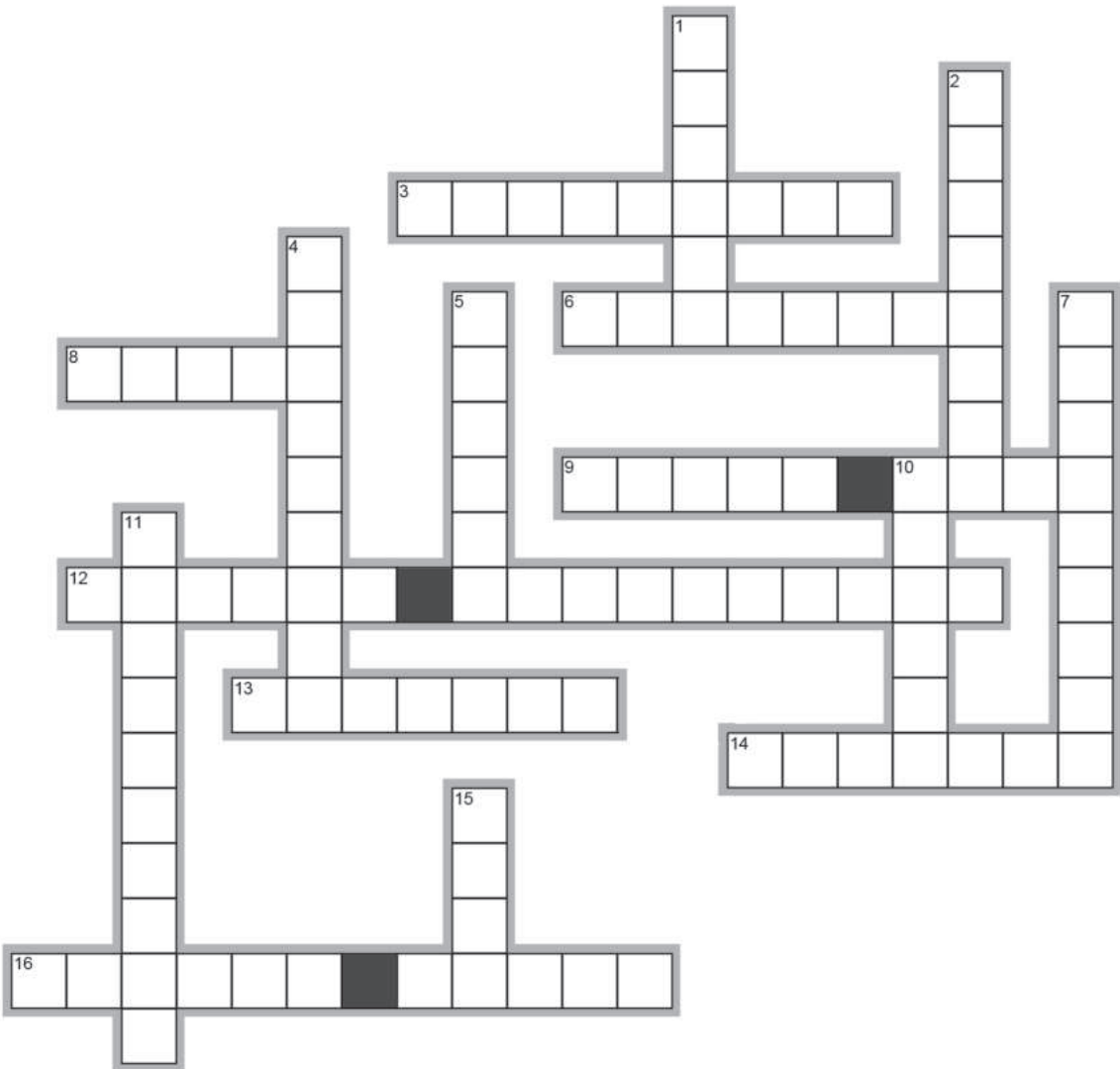
Smacznego!

SUDOKU

6	4			2	1			
			6	4			1	
	1	2	5	9	8			4
3	8		9			7		
					3	5	4	1
5	7			1	6	9		
1	5	9		8				3
	3	8	7			1	5	2
			1	3			8	9

	3		7	1		9	2	
2		1			3	8	4	7
	4	6		8	2	1	3	5
9	7	8	3					
5	6	2	8	9		4		
4		3	2	5				8
	5		6		8			9
		9	1	7		6	8	
6			4	3	9	2	5	1

Krzyżówka Panoramiczna

Pytania

Horyzontalnie

3. Które państwo jest największym producentem oliwy z oliwek?
6. Jak nazywa się najdłuższa rzeka w Ameryce Południowej?
8. Jak nazywa się pierwiastek chemiczny o symbolu Au?
9. Kto wynalazł pierwszą maszynę parową?
12. Kto był pierwszym prezydentem Stanów Zjednoczonych?
13. W jakim kraju znajduje się zamek Himeji?
14. Największa wyspa Włoch, znana z pięknych plaż i wulkanu Stromboli
16. Który twórca filmowy jest znany z serii „Gwiezdne Wojny”?

Wertykalnie

1. Jakie miasto jest stolicą Kanady?
2. W którym kraju znajduje się starożytna budowla Petra?
4. Jak nazywa się najwyższy szczyt w Andach?
5. Które miasto było stolicą Polski przed Warszawą?
7. Który kontynent ma najmniejszą powierzchnię?
10. Który kraj jest największym producentem wina na świecie?
11. Jakie miasto jest stolicą Nowej Zelandii?
15. W którym państwie znajduje się jezioro Titicaca?

Niech każdy dzień przynosi radość!

REGION ➤ Dwie niezwykle kobiety, dwa wieki doświadczeń i wspomnień – Irena Wincek, mieszkanka Bydgoszczy i Zofia Jędrzejewska z Grochowska (powiat lipnowski) dołączyły do grona stulatków uhonorowanych medalem Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis. Każda z nich przeżyła swoje życie z pasją i poświęceniem – jedna w świecie finansów, druga w rytmie pracy na roli

Z okazji wyjątkowego jubileuszu setnych urodzin Irenę Wincek, mieszkankę Bydgoszczy, odwiedził wiceprzewodniczący sejmiku województwa Przemysław Sznajdrowski. Pani Irena, z domu Kwiatek, urodziła się 21 stycznia 1925 roku w Zakopanem, gdzie spędziła dzieciństwo i młodość. Choć los zaprowadził ją do innych miejsc, przy każdej nadarzającej się okazji wracała w rodzinne strony. Jest najmłodszym z czwórki dzieci Melanii i Michała.

Podczas niemieckiej okupacji, jako nastolatka, Irena uczęszczała do gimnazjum kupiecko-handlowego w Zakopanem. W wieku 15 lat została wywieziona na przymusowe roboty do Niemiec, gdzie pracowała w fabryce produkującej części do samolotów. Wróciła do Polski po zakończeniu wojny w 1945 roku. Trzy lata później, wraz z rodziną, przeniósła się do Bydgoszczy, gdzie nie tylko znalazła nowy dom, ale także miłość swojego życia – Edmunda Wincka. 26 marca 1949 roku stanęli na ślubnym kobiercu. Edmund w czasie wojny walczył najpierw w Anglii, a następnie we Włoszech. Po powrocie do Polski podjął pracę w zakładach sklejkowych w Bydgoszczy. W mieście nad Brdą razem z Ireną wspólnie budowali swoją przyszłość.

Pani Irena całe swoje życie

zawodowe, od 1949 roku aż do emerytury, związała z Centralnym Biurem Rozrachunków Zagranicznych w Bydgoszczy. Wychowała troje dzieci – dwóch synów i córkę – oraz doczekała się pięciorga wnuków i dziewięciorga prawnuków. Po przejściu na emeryturę oddała się swoim pasjom – rozwiązywaniu krzyżówek, szydełkowaniu i czytaniu książek. Wspierała dzieci w wychowywaniu wnuków, z którymi chętnie podróżowała po Polsce. We wspomnieniach wnuka Kamila szczególne miej-

sce zajmują podróże pociągami z babcią, wspólne wakacje oraz jej legendarna jajecznicza, której smaku nikt nie potrafił odtworzyć. Pani Irena zawsze dba o swój wygląd – wychodząc z domu, nigdy nie rezygnuje z ułożonej fryzury. Regularnie odwiedza ją fryzjerka.

Zofia Jędrzejewska, urodzona 9 maja 1924 roku w Grochowsku (powiat lipnowski), spotkała się z okazji urodzin z wicemarszałek województwa Anetą Jędrzejewską. Od najmłodszych lat dorastała

w atmosferze rodzinnego ciepła i tradycji pracy na roli, wypełniając codzienne obowiązki domowe i gospodarskie. Wychowana w duchu wytrwałości oraz szacunku do ziemi, całe życie poświęciła ciężkiej, lecz satysfakcjonującej pracy, będąc wzorem oddania i pracowitości.

Po wybuchu wojny jej rodzinę przesiedlono do Leszna. Po powrocie na rodzinne gospodarstwo poznała swojego przyszłego męża Józefa, z którym kontynuowała tradycję

rolniczą. Po jego przedwczesnej śmierci samodzielnie wychowywała troje dzieci. Mimo ogromnej straty nie poddała się – z niezwykłą determinacją prowadziła gospodarstwo, łącząc obowiązki domowe z uprawą ziemi, hodowlą zwierząt i rzemiosłem. Uwielbiała robotki na drutach, dziergała swetry i skarpety.

Doczekała się licznej rodziny, ośmiorga wnucząt, trzynastciorga prawnucząt i sześciorga praprawnucząt. Jest nie tylko doskonałą gospodynią, ale także troskliwą matką i babcią. Mimo trudnych warunków zawsze znajdowała czas dla bliskich i sąsiadów. Aktywnie angażowała się w życie lokalnej społeczności, będąc m.in. cenioną członkinią lokalnego Koła Gospodyń Wiejskich.

Samorząd województwa honoruje setnych mieszkańców regionu od 2018 roku, medal Unitas Durat odebrało do dziś ponad czterysta osób. Rodziny mieszkańców regionu, którzy w najbliższym czasie kończą sto lat, a także starszych, zachęcamy do kontaktu pod numerem telefonu 56 62 18 344 i adresem e-mailowym: stulatkowie@kujawsko-pomorskie.pl.

(red), fot. Tomasz Czachorowski/eventphoto.com.pl dla UMWKP

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Podniosą zasiłek pogrzebowy?

Podniesienie kwoty zasiłku pogrzebowego z 4 tys. zł do 7 tys. zł oraz jego waloryzacja w przypadku wysokiej inflacji – za tą zmianą opowiedział się Komitet Stały Rady Ministrów. Proponowane regulacje mają wejść w życie od przyszłego roku. Śmierć bliskiej osoby to zawsze dotkliwa strata, na którą trudno się przygotować. Do tego dochodzą koszty – z roku na rok coraz wyższe. By odciążyć pogrążonych w żałobie w tym trudnym czasie przygotowano projekt w sprawie podwyższenia zasiłku pogrzebowego do 7 tys. zł.

Bez zmian od 14 lat!

Od 2011 roku ta kwota nie była zmieniana i wynosi 4 tys. zł. To zdecydowanie za mało. Dzisiaj koszty pogrzebu to nawet kilkanaście tysięcy złotych. W czwartek 30 stycznia br. Komitet Stały Rady Ministrów opowiedział się za podniesieniem zasiłku pogrzebowego do 7 tys. zł od przyszłego roku, a także jego waloryzacją, gdy skumulowana inflacja od ostatniego ustalenia wysokości zasiłku przekroczy 5 proc.

Niejedyna zmiana

Przygotowany w MRPiPS projekt wprowadza także możliwość przyznania zasiłku celowego m.in. w sytuacji, gdy po zmarłym nie przysługuje prawo do zasiłku pogrzebowego lub gdy z pogrzebem wiązały się dodatkowe niestandardowe koszty, np. transport zwłok z zagranicy.

Lepiej na rynku pracy

W grudniu 2024 roku zajęliśmy ponownie drugie miejsce wśród krajów Unii Europejskiej z najniższym poziomem bezrobocia. Zgodnie z wyliczeniami Eurostatu wyniosło ono 3 proc. – tyle samo co miesiąc wcześniej. Tymczasem unijna średnia to 5,9 proc. Rok 2024 na rynku pracy w Polsce zakończył się stabilnie i bezpiecznie. Liczona zgodnie z metodologią Eurostatu stopa bezrobocia wyniosła w końcu roku 3 proc., tyle samo co w listopadzie 2024 r. Polska zajęła tym samym drugie miejsce wśród krajów Unii Europejskiej z najniższym poziomem bezrobocia. Taki sam wynik odnotowała Malta, a lepiej wypadły tylko Czechy z bezrobociem na poziomie 2,6 proc. Unijna średnia wyniosła w grudniu ub.r. 5,9 proc. (w listopadzie 2024 było to 5,8 proc.), a w strefie euro 6,3 proc. (w listopadzie 2024 było to 6,2 proc.). W grudniu 2024 roku według Eurostatu bez pracy pozostawało 538 tys. wobec 541 tys. w poprzednim miesiącu.

GUS potwierdził szacunki MRPiPS

W końcu 2024 roku stopa bezrobocia rejestrowanego według Głównego Urzędu Statystycznego wyniosła 5,1 proc., o 0,1 pkt proc. więcej niż w listopadzie ub.r. Potwierdziły się tym samym szacunki Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oparte o dane wstępne z urzędów pracy, które opublikowano na początku stycznia br.

6 lutego

1633 – Władysław IV Waza został koronowany w katedrze na Wawelu na króla Polski.

1990 – We Wrocławiu została uruchomiona komercyjna stacja telewizyjna PTV Echo, pierwsza w krajach postkomunistycznych.

2004 – Premiera dramatu filmowego Symetria w reżyserii Konrada Niewolskiego.

2023 – W wyniku dwóch silnych trzęsień ziemi na granicy Turcji i Syrii zginęło 59 259 osób, a 121 704 zostało rannych.

7 lutego

1807 – IV koalicja antyfrancuska: rozpoczęła się bitwa pod Iławą Pruską.

1943 – W nocy na 8 lutego, w pierwszej akcji bojowej UPA, oddział Hryhorija Perehijnia zaatakował niemiecki posterunek we Włodzimiercu, po czym udał się do kolonii Parośla I, gdzie 9 lutego dokonał masowego mordu na Polakach, uznawanego za początek rzezi wołyńskiej.

1985 – W Toruniu zakończył się proces zabójców ks. Jerzego Popiełuszki.

2007 – W Warszawie otwarto centrum handlowo-biurowo-rozrywkowe „Złote Tarasy”.

8 lutego

1454 – Wojna trzynastoletnia: toruńscy mieszczanie zdobyli i zburzyli zamek krzyżacki.

1815 – Na kongresie wiedeńskim uchwalono deklarację o zniesieniu handlu niewolnikami.

2008 – Donald Tusk jako pierwszy polski premier od grudnia 2001 roku złożył oficjalną wizytę w Moskwie.

2022 – Utworzono Wojska Obrony Cyberprzestrzeni.

9 lutego

1488 – Klęska wojsk czeskich w bitwie pod Nową Wsią koło Bolesławca z wojskami węgiersko-śląskimi.

1943 – Oddział UPA dokonał masakry 149–173 Polaków we wsi Parośla I. Zbrodnia ta jest uważana za początek rzezi wołyńskiej.

2017 – Doszło do wybuchu i pożaru w maszynowni elektrowni jądrowej we francuskim Flamanville.

2020 – Odbyła się 92. ceremonia wręczenia Oscarów.

10 lutego

1326 – Król Władysław I Łokietek wraz z posiłkami litewskimi najechał Brandenburgię.

1904 – Car Rosji Mikołaj II Romanow wypowiedział wojnę Japonii.

1996 – Komputer Deep Blue wygrał pierwszą partię w szachowym pojedynku z mistrzem świata Garrim Kasparowem.

2018 – 19 osób zginęło, a 65 zostało rannych w katastrofie autobusu piętrowego w dzielnicy Tai Po w Hongkongu.

11 lutego

1695 – Wojna polsko-turecka: rozpoczęła się bitwa pod Lwowem.

1970 – Japonia umieściła na orbicie okołoziemskiej swego pierwszego sztucznego satelitę Ohsumi.

1972 – Na XI Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w japońskim Sapporo skoczek narciarski Wojciech Fortuna zdobył dla Polski pierwszy złoty medal olimpijski w sportach zimowych.

2013 – Papież Benedykt XVI zapowiedział swą rezygnację z urzędu w dniu 28 lutego o godz. 20:00.

12 lutego

1386 – Nowo wybrany król Polski Władysław II Jagiełło przybył do Krakowa.

1502 – Vasco da Gama rozpoczął swą drugą podróż do Indii.

1863 – Powstanie styczniowe: zwycięstwo powstańców w bitwie pod Świętym Krzyżem.

2019 – Po wieloletnim sporze z Grecją (która blokowała macedońskie aspiracje do NATO czy Unii Europejskiej) Macedonia zmieniła nazwę na Macedonia Północna.

13 lutego

1575 – Henryk III Walezy został koronowany w katedrze w Reims na króla Francji.

1980 – PKP wycofały z użytku ostatni parowóz Pt31.

1998 – W FSC w Lublinie zjechał z linii produkcyjnej ostatni egzemplarz samochodu dostawczego Żuk.

2017 – Na lotnisku w stolicy Malezji Kuala Lumpur został otruty przez dwie kobiety (Wietnamkę i Indonezyjkę) 45-letni Kim Dzong Nam, najstarszy syn poprzedniego przywódcy Korei Północnej Kim Dzong Ila.

14 lutego

1792 – Rozpoczęły się zjazdy Sejmików ziemskich w sprawie zatwierdzenia Konstytucji 3 maja.

1995 – W warszawskiej katedrze św. Jana odbył się pogrzeb szczątków króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.

2013 – We swym domu w Pretorii niepełnosprawny południowoafrykański lekkoatleta Oscar Pistorius zamordował swą partnerkę, modelkę i aktorkę Re-evę Steenkamp.

2015 – Spłonął Most Łazienkowski w Warszawie.

15 lutego

1962 – Sejm PRL przyjął ustawę o obywatelstwie polskim. Likwidacja prawa do posiadania podwójnego obywatelstwa odebrała obywatelstwo emigrantom.

1989 – Sejm PRL przyjął ustawy o przywróceniu Narodowego Święta Niepodległości w dniu 11 listopada oraz utworzeniu Funduszu Obsługi Zadłużenia Zagranicznego (FOZZ).

2014 – Podczas XXII Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Soczi złote medale dla Polski zdobyli: Zbigniew Bródka w biegu łyżwiarskim na 1500 m i Kamil Stoch w konkursie skoków narciarskich na dużej skoczni.

16 lutego

1270 – Zwycięstwo wojsk litewskich nad krzyżackimi w bitwie pod Karuse.

1807 – IV koalicja antyfrancuska: zwycięstwo wojsk napoleońskich nad pruskimi w bitwie pod Ostrołęką.

1919 – W Trewirze podpisano rozejm kończący powstanie wielkopolskie.

2007 – Prezydent RP Lech Kaczyński ujawnił treść tzw. raportu Macierewicza dotyczącego likwidacji Wojskowych Służb Informacyjnych.

17 lutego

1940 – Niemcy zniszczyli pomnik Tadeusza Kościuszki na Wawelu.

1941 – Maksymilian Maria Kolbe został aresztowany przez Gestapo.

1975 – W Australii ukazał się debiutancki album zespołu AC/DC High Voltage.

2018 – Podczas XXIII Zimowych Igrzysk Olimpijskich w południowokoreańskim Pjongczangu Kamil Stoch obronił tytuł mistrzowski w konkursie skoków na dużej skoczni.

18 lutego

1656 – Potop szwedzki: zwycięstwo wojsk szwedzkich w bitwie pod Gołębkiem.

1959 – W Nepalu rozpoczęły się pierwsze w historii kraju wybory parlamentarne.

2001 – Funkcjonariusz FBI Robert Hanssen został aresztowany pod zarzutem szpiegostwa na rzecz ZSRR i Rosji.

2018 – 65 osób zginęło w katastrofie lotu Iran Aseman Airlines 3704 w południowo-zachodnim Iranie.

19 lutego

1846 – Rozpoczęła się masowa rzeź ziemian, tzw. rzeź galicyjska.

1947 – Sejm Ustawodawczy uchwalił tzw. Małą Konstytucję.

2020 – 43-letni neonazista Tobiasz Rathjen w dwóch atakach na bary w niemieckim Hanau zastrzelił 9 osób, ranił 6, po czym popełnił samobójstwo w swym mieszkaniu, gdzie znaleziono też zwłoki jego matki zamordowanej przed zamachami.

Szkoda, że już się skończyły...

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Uczestnicy z żalem pożegnali tegoroczne ferie w bibliotece w Dębowej Łące, które upłynęły w twórczej i radosnej atmosferze

Wszyscy chętni mieli okazję wziąć udział w wielu kreatywnych zajęciach plastycznych. Powstały piękne korale dla babć wykonane z makaronu farbowanego barwnikami do jajek, a tak-

że inne zimowe rękodzieła, które zachwycaly pomysłowością. Nie zabrakło również gier i zabaw, które dostarczyły wszystkim mnóstwa śmiechu i radości.

– Zakończenie ferie zwię-

czyliśmy niezwykle wydarzeniem – biblioteka zamieniła się w prawdziwe kino! Film zabrał nas do zimowej krainy Muminów, wprowadzając nas w magiczny, śnieżny świat pełen

przygód. Oczywiście nie mogło zabraknąć własnoręcznie przygotowanego popcornu, który dopełnił kinowy klimat – mówi bibliotekarka Justyna Frankiewicz, organizatorka zajęć feryj-

nych.

Bibliotekarki z Dębowej Łąki dziękują wszystkim za udział i już teraz zapraszają na kolejne spotkania w księżnicy.

(ak), fot. nadesłane

Gmina Dębowa Łąka

W Wielkich Radowiskach się nie nudzili

Ferie zimowe w filii bibliotecznej w Wielkich Radowiskach wypełnione były atrakcyjnymi zajęciami dla dzieci. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie i miło spędzić czas.

Dzieci wzięły udział w takich zajęciach plastycznych jak: wykonanie kartek okolicznościowych z okazji Dnia Babci Dziadka, karmników

z patyczków czy też pracy grupowej pt. "W krainie wiecznej zimy" z dowolnych materiałów. Uczestnicy zajęć przenieśli się również w świat

gier planszowych i zabaw.

Ogromną radość sprawił dzieciom wyjazd do Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie, gdzie po-

znały znaczenie i charakter pracy strażaków. Miały okazję zobaczyć samochody i sprzęt strażacki. Dowiedziały się również jak postępo-

wać w obliczu niebezpieczeństwa. Zajęcia upłynęły w przyjaznej i sympatycznej atmosferze.

(ak), fot. nadesłane

Wielki lodowy marsz

XX WIEK ▶ W polskich szkołach podczas lekcji historii uczymy się, że w 1917 roku w wyniku rewolucji październikowej do władzy w Rosji doszli bolszewicy z Leninem na czele. To prawda, ale tylko częściowa i dość wyprana z ciekawych faktów

Jednym z najbardziej wstrząsających wątków wojny bolszewików ze zwolennikami caratu był wielki lodowy marsz – szlak ucieczki Rosjan liczący 2 tys. km. W październiku 1917 roku zwolennicy Lenina opanowali niektóre tereny Rosji, głównie większe miasta. Do pełnego zwycięstwa brakowało im jeszcze sporo. W kraju działały liczne oddziały tzw. „białych”, czyli zwolenników dawnego, carskiego porządku.

Ich stolicą w 1919 roku została położona na wschód od Moskwy

miasto Omsk. Wkrótce i to miasto dostać się miało w ręce bolszewików. Biali rozpoczęli długi odwrót, który miał kończyć się 2 tys. km dalej, niemal przy granicy z Chinami. Wśród wojsk biorących udział w tej akcji byli także Polacy – 5. Dywizja Strzelców Polskich, nazywana czasem Dywizją Syberyjską. Tworzyli ją polscy zesłańcy do Rosji. Odwrót mieli osłaniać także Czechosłowacy, którzy posiadali silne oddziały w tym regionie, ale odegrali oni niechlubną rolę.

Wielki lodowy marsz, czyli odwrót z Omska rozpoczął się późną jesienią 1919 roku. Dowódca białych – admirał Kołczak – udał się na wschód pociągiem. Reszta jego armii oraz tysiące cywilów musiało podróżować piechotą, wzdłuż torów kolei transsyberyjskiej. Podróż była koszmarem. Temperatury sięgały minus 50 stopni Celsjusza. Zamiecie śnieżne spowalniały marsz. Zmarłych nie grzebano. Tylko na pierwszym odcinku marszu odnaleziono no wiosną kolejnego roku 20 tys.

ciał. Żołnierze białych byli zupełnie nieprzygotowani do takiego wysiłku. Brakowało kuchni polowych oraz prowiantu dla koni. Zwierzęta wypuszczano w lasach syberyjskiej tajgi, ale tam też ginęły, ponieważ trawę pokrywała gruba warstwa śniegu.

Gdy armia dotarła do Krasnojarska, 25 tys. żołnierzy rzuciło mundury i odmówiło dalszej ucieczki, ryzykując aresztowanie przez bolszewików. W kolejnym mieście – Irkucku bolszewicy zatrzymali i rozstrzelali dowódcę białych – Kołczaka. Został on zdradzony przez wcześniej wspomnianych Czechosłowaków. Ten sam oddział Czechosłowaków przyczynił się do okrażenia przez bolszewików polskiej Dywizji Syberyjskiej. Część jej żołnierzy wróciła do Polski dopiero w 1921 roku. Część wydostała się z okrażenia i ruszyła dalej na wschód. Marsz ok. 1000 Polaków zakończył się dopiero w Chinach, gdzie wsiedli na brytyjski statek i dotarli do Europy.

Marsz lodowy trwał dalej. Gdy w wyniku odmrożeń zmarł kolej-

ny dowódca białych – gen. Kappel, jego miejsce zajął z pochodzenia Polak – Siergiej Wojciechowski. Podczas przechodzenia przez zamrożone jezioro Bajkał wielu członków białych zamarzło, idąc... To niebywale, ale te lodowe „rzeźby” były widziane jeszcze na wiosnę 1920 roku przez miejscowych mieszkańców. Marsz zakończył się w lutym 1920 roku w mieście Czyta, niedaleko Chin. Miasto było jeszcze wówczas pod panowaniem białych, a konkretnie kozackiego dowódcy Grigorija Siemionowa. Jednak i ten obszar wkrótce wpadł w ręce bolszewików.

Najbardziej przeraża jednak to, że bolszewicy mieli bardzo długą pamięć wobec uczestników marszu. Generał Siergiej Wojciechowski po marszu trafił do Czechosłowacji. Został aresztowany pod koniec II wojny światowej i skazany na 10 lat łagrów. Zmarł w okolicach Irkucka. Kozacki dowódca Siemionow został aresztowany w 1945 roku w Chinach, przewieziony do Moskwy i tam skazany na śmierć.

(pw)

XX wiek

Pomnik jak feniks

W 1929 roku władze powiatu lipnowskiego przekazały 2000 zł na budowę pomnika bitwy pod Płowcami. Była to spora suma, ale sam pomnik miał burzliwą historię.

Zacznijmy od samej bitwy pod Płowcami, gdy w 1331 roku król Władysław Jagiełło pokonał jeden z oddziałów krzyżackich w tej wsi. Było to strategicznie mało znaczące zwycięstwo, ale dla odradzającej się Polski miało wymiar symboliczny. Władysław Jagiełło pochodził z tych okolic, a Krzyżacy byli największym zagrożeniem dla istnienia Polski.

Wiele stuleci później, w 1818 roku pod Płowcami stanął wielki głaz narzutowy z napisem informującym o bitwie. Niestety ten pierwszy pomnik nie przetrwał I wojny światowej. Niemcy postanowili zniszczyć upamiętnienie, a ziemię

Sz kopca, który stał pod Płowcami, rozsypali na rynku w Osiecinach.

Gdy Polska odzyskała niepodległość, powołano tzw. Komitet Płowiecki i zaczęto zbierać pieniądze. Powiat lipnowski przekazał 2000 zł z nadzieją, że pomnik stanie w 1931 roku, na 600. rocznicę bitwy. Decyzja była jednomyślna. Faktycznie w 1931 roku pod Płowcami usypano wielki kopiec mierzący 20 metrów. Pomnik niestety nie przetrwał II wojny światowej. Został zniszczony przez Niemców. Ponowne usypanie kopca i postawienie nowego pomnika nastąpiło w 1961 roku.

(pw)

INFORMUJĘ,

iż zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 z późn. zm) w dniu 6 lutego 2025 r. został wywieszony na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Wąbrzeźno przy ulicy Wolności nr 18 oraz zamieszczony na stronie internetowej miasta www.bip.wabrzezno.com (w zakładce „Ogłoszenia i Informacje-Wydział Inwestycji, Gospodarki Gruntami i Planowania Przestrzennego”) **wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia na okres 3 lat:**

1. działki ewidencyjne nr 55/32 i 55/33 o łącznej powierzchni 0,5156 ha położone w obrębie 5 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Polnej, zapisane w księdze wieczystej KW nr TO1W/00036177/4 z przeznaczeniem pod użytkowanie rolnicze,
2. działki ewidencyjne nr 48/9, 48/14, 52/3, i 52/4 o łącznej powierzchni 2,5353 ha położone w obrębie 5 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Okrężnej, zapisane w księgach wieczystych KW nr TO1W/00031167/4 i KW nr TO1W/00007428/7 z przeznaczeniem pod użytkowanie rolnicze,
3. część działki ewidencyjnej nr 6/7 powierzchni 304 m² położonej w obrębie 7 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Mikołaja z Ryńska, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00028948/1 z przeznaczeniem pod drobne uprawy,
4. część działki ewidencyjnej nr 6/7 powierzchni 362 m² położonej w obrębie 7 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Mikołaja z Ryńska, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00028948/1 z przeznaczeniem pod drobne uprawy,
5. część działki ewidencyjnej nr 140/1 powierzchni 157 m² położonej w obrębie 5 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Wierzbowej, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00021267/4 z przeznaczeniem pod drobne uprawy,
6. część działki ewidencyjnej nr 386/2 powierzchni 414 m² położonej w obrębie 2 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Żwirki i Wigury, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00030210/6 z przeznaczeniem pod użytkowanie rolnicze.
7. część działki ewidencyjnej nr 301 powierzchni 2,00 m² położonej w obrębie 2 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Słowiczej, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00019914/8 z przeznaczeniem pod ustawienie pojemników na odpady komunalne,
8. część działki ewidencyjnej nr 115/3 powierzchni 2,00 m² położonej w obrębie 2 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Słowiczej, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00019914/8 z przeznaczeniem pod ustawienie pojemników na odpady komunalne,

Burmistrz
mgr Tomasz Zygnarowski

Szymon Syreniusz i jego zielnik

POSTAĆ ▶ W poprzednim numerze naszego tygodnika przybliżyliśmy historię królowej Anny Wazówny. Przypominamy, że 4 lutego przypada 400. rocznica jej śmierci (1625). Tym razem przybliżamy postać Szymon Syreniusza i jego książki – zielnika. Publikacja nie powstałaby, gdyby nie wsparcie Anny Wazówny

Zielnik Szymona Syreniusza to jedna z największych tego typu publikacji z zakresu nauk przyrodniczych doby polskiego renesansu. Zielnik był pierwszym opracowaniem ówczesnej wiedzy o roślinach i ich zastosowaniu. Również współcześnie przedstawia nieocenioną wartość historyczną.

Zielnik jest ilustrowaną księgą o roślinach użytkowych, liczącą 1584 strony. Dzieło zawiera wiadomości o najważniejszych znanych i użytkowanych w Europie Środkowej i Południowej w XVI wieku gatunkach roślin. Autor zamieszcza w nim pojedyncze informacje o florze Polski (w jej XVI-wiecznych granicach). Mówi o roślinach występujących w określonych regionach, jak np. Podole czy Pokucie. Dzieło zawiera opisy 765 roślin, głównie leczniczych, sposoby ich użytkowania w gospodarstwie domowym, rzemiośle i weterynarii. Użytkowy charakter pracy podkreśla długi tytuł Zielnika, z którego można dowiedzieć się, że był on przeznaczony dla „lekarzy, aptekarzy, cyrulików, barbierzy, roztrucharzy, końskich lekarzy, masztalerzy, ogrodników, kucharzy, szynkarzy, gospodarzy, mamek, pań i panien”.

Można w nim znaleźć nie tylko recepty leków roślinnych, ale i przepisy potraw, sposoby zwalczania szkodników, leczenia bydła domowego itd., odnotowuje też dawne ludowe zwyczaje i obrzędy związane z roślinami. Przy większej części opisów zamieszczone są drzeworyty z podobiznami roślin, zawierające rysunek kwitnącej rośliny wraz z korzeniem, a niekiedy z owocami i nasionami.

Przy ówczesnym stanie wiedzy zawarte w nim porady stworzyły dla wielu chorych szansę wyzdrowienia.

Zielnik był szeroko cytowany przez polskich florystów aż do początków XIX wieku, kiedy to utracił znaczenie naukowe. Wciąż jednak był jeszcze ceniony i używany w szlacheckich domach, a także aptekach jako poradnik zielarstwa. Dzieło to było także znane i popularne w Rosji. Świadczą o tym XVII-wieczne przekłady na język rosyjski, przechowywane w Rosyjskiej Bibliotece Narodowej w Petersburgu. W literaturze zachodnioeuropejskiej Zielnik jest natomiast zupełnie nieznany, co wynika zapewne z faktu, że został opublikowany w języku polskim.

Dzieło Syreniusza jest prawdziwą skarbnicą wiedzy o sposobach wykorzystania zasobów przyrodniczych w dawnej Polsce, jest niezwykle cennym, dotychczas nie w pełni wykorzystanym źródłem do badań nad historią uprawy i aklimatyzacji roślin w Europie. Na podstawie kwerendy prowadzonej w latach 1995-1996 przez prof. Krzysztofa Rostańskiego oraz prof. Alicję Zemanek stwierdzono, że w Polsce i krajach ościennych zachowało się do dnia dzisiejszego co najmniej 119 egzemplarzy Zielnika Syreniusza.

Dzieło życia Syreniusza powstawało w ciągu ponad 30 lat jego praktyki lekarskiej (ok. 1580-1610). Rękopis został ukończony, kiedy autor miał ok. 70 lat. Pod koniec 1610 lub na początku 1611 roku, rozpoczął on wydawanie Zielnika własnym sumptem, w krakowskiej oficynie Mikołaja Loba. Po wydrukowaniu części

tekstu zmarł, co stało się przyczyną dalszych dramatycznych losów dzieła.

Po śmierci autora drukarz przerwał pracę, domagając się – jak się okazało niesłusznie – wypłaty wynagrodzenia. Przez kilka miesięcy trwały rozprawy przed uniwersyteckim sądem rektorskim. Późniejsza analiza akt sądowych wskazała na nieuczciwość drukarza, który prawdopodobnie zniszczył egzemplarz pierwotnej umowy podpisanej z Syreniuszem i żądał wyższego wynagrodzenia.

Uczony krakowski testamentarnie ustanowił wykonawcami swej ostatniej woli Gabriela Joannicego i Wojciecha Borowiusza. Uczeń i przyjaciel Syreniusza, Gabriel Joannicy (ok. 1567-1613) – również zamiłowany botanik – z wielką odpowiedzialnością starał się sprostac woli zmarłego przyjaciela. Był on nadwornym lekarzem Anny Wazówny (1568-1625), siostry króla Zygmunta III Wazy, ją też poprosił o sfinansowanie druku. Doprowadzając do końca wydanie dzieła, Joannicy zrezygnował ze współpracy z Lobem i powierzył na początku 1612 roku ukończenie Zielnika innemu krakowskiemu typografowi Bazylemu Skalskiemu. Jego nazwisko widnieje też na kolofonie dzieła Syreniusza.

Zielnik ukazał się już w marcu 1613 roku, a stało się tak dzięki dotacji królowej Anny, nazywanej – ze względu na jej zainteresowania roślinami – „królową botaniki polskiej”. Przeznaczyła ona na ten cel, część pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży własnych klejnotów.

Na podstawie informacji z procesów spadkowych o odziedziczony spadek (zięciowie Jan Molenda kontra Jakub Wiązownik) wnioskuje się, że cały nakład liczył 900-1000 egzemplarzy. Przypuszczalna cena pojedynczego egzemplarza Zielnika mogła wynosić 5 i pół złotego polskiego. Według ówczesnych cen w Krakowie (gdy 1 złoty liczył 30 groszy) za kwotę tę, równą 165 groszom, można było kupić 2 beczki soli lub 2,5 korca zboża, albo 11 funtów cukru; natomiast za dwie te księgi, można było kupić wołu (za 373 grosze). Cały nakład Zielnika został wyprzedany w ciągu wieku XVII.

Opr. (Szyw)
fot. domena publiczna

Szymon Syreniusz

Szymon Syreński urodził się ok. 1540 roku w Oświęcimiu. Był synem mieszczanina Mikołaja. Używał zlatynizowanych form nazwiska: Syrenius, Syrrenius oraz Sacranus (pochodzący z Oświęcimia). W literaturze polskiej najczęściej nazywany jest Syreniuszem. O jego początkowych losach i wstępnej edukacji nic nie wiadomo.

W latach 1560–1569 studiował na Wydziale Filozoficznym (Artium) Uniwersytetu Krakowskiego, na którym w 1569 uzyskał tytuł magistra sztuk wyzwolonych oraz doktora filozofii. Następnie przyjął pracę guwernera i wraz ze swoimi podopiecznymi, Wojciechem Herburtem z Fulsztyna i Jerzym Kormanieckim, udał się do Ingolstadt. Tam w miejscowym uniwersytecie założonym w 1472 r. przez księcia Ludwika IX – razem ze swoimi wychowankami – wpisał się na studia w roku szkolnym 1569/1570. W latach 1570–1573 studiował na Wydziale Filozoficznym tej uczelni. W tym czasie wiele podróżował – po Węgrzech, Niemczech, Niderlandach i Szwajcarii. Zwiedził m.in. prywatne ogrody roślin leczniczych w Augsburgu, Heidelbergu i Moguncji. Około 1573 roku udał się do Włoch, gdzie rozpoczął studia medyczne na uniwersytecie padewskim, który był wówczas wiodącym ośrodkiem medycyny i botaniki. W czasie wolnym od zajęć Syreniusz prowadził obserwacje roślin zarówno uprawianych w ogrodach włoskich jak i dziko rosnących; głównie w okolicach Padwy i Wenecji. Dyplom ukończenia studiów Syreniusz otrzymał w dniu 13 lutego 1577 roku z rąk sławnego wówczas Geronima Mercuriali (1530–1606), który był jego opiekunem naukowym.

W 1578 roku powrócił do Polski i zamieszkał we Lwowie. Tam prowadził praktykę lekarską, nie zaniedbując jednocześnie zainteresowań botanicznych. Badał okoliczną florę, wyjeżdżał też w dalsze okolice, na Podole, Pokucie, w okolicy Bieszczadów i Babiej Góry. Prowadził korespondencję z ludźmi o podobnych zainteresowaniach z innych regionów kraju, którzy dzielili się z nim swoimi spostrzeżeniami. 10 lat później przeniósł się do Krakowa, gdzie objął stanowisko lekarza dla ubogich, z fundacji Piotra z Poznania. Pełnił je aż do śmierci. W zamian za bezpłatne leczenie pacjentów otrzymał od fundatora dom przy ul. Wiślanej, w którym zamieszkał. W 1600 roku pełnił funkcję dziekana Wydziału Lekarskiego, a w 1602 objął nowo utworzoną katedrę botaniki (jedną z pierwszych na świecie) na Uniwersytecie Krakowskim i został jej pierwszym profesorem.

Syreniusz był posiadaczem bogatej biblioteki, na co wskazują książki z jego podpisem znajdujące się w kilku krakowskich księgozbiorach. Cenną po nim pamiątkę od spadkobierców otrzymała biblioteka Akademii Krakowskiej. Było to rzadkie wydanie Psalterza w czterech starożytnych językach. Szymon Syreński zmarł 29 marca 1611 roku w Krakowie.

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Numerы alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Św. Floriana 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 689 09 00
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Wolności 28
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 72 00
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 18
tel. 56 688 45 00
Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie
Wolności 44
tel. 56 688 24 51 do 57
Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Wolności 27
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 33 15

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Wolności 44
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie
ul. Macieja Rataja 2
tel. 56 687 17 77

PKS Dworzec Autobusowy
ul. 1 Maja 51
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 14 62

Urząd Gminy Dębowa Łąka
Dębowa Łąka 38
tel. 56 688 49 10

Urząd Gminy Książki
ul. Bankowa 4
tel. 56 688 81 67

Urząd Gminy Płużnica
Płużnica 60
tel. 56 687 52 00

Urząd Gminy Ryńsk
ul. Mickiewicza 21
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 75 00

Kultura i rekreacja

Miejska i Powiatowa Biblioteka
Publiczna w Wąbrzeźnie
ul. Matejki 11 B
tel. 56 688 18 21

Wąbrzeski Dom Kultury
ul. Wolności 47
tel. 56 688 17 27

Centrum Sportu i Rekreacji
ul. Tysiąclecia 3
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 16 36

Oświata

Zespół Szkół
Ogólnokształcących
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3
ul. Tysiąclecia 1
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2
im. Jana Pawła II
ul. Wolności 30
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 18 23

Przedszkole Miejskie. Bajka
ul. Żeromskiego 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 92

Przedszkole Alpido
ul. Marii Konopnickiej 13
87-200 Wąbrzeźno
kom. 604 238 767

Specjalny Ośrodek
Szkolno-Wychowawczy we Wroniu
Wronie 28
tel. 56 461 06 11

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 21 75

Zespół Szkół Zawodowych
ul. Żeromskiego 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 13 52

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 44
tel. 56 688 24 52

Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 32
tel. 56 689 04 00

Dom Pomocy Społecznej
ul. Pod Młynik 4a
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 03 71

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. 1 Maja 61
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki
Ciepłej Wodociągów
i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie
ul. Tysiąclecia 8
tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Apteka Majowa
ul. Mickiewicza 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 620 04 49

Apteka Pod Arniką
ul. Wolności 10
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 26 55

Apteka Stokrotka
ul. Niedziałkowskiego 8
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 12 94

Apteka Dbam o Zdrowie
ul. Wolności 38
87-200 Wąbrzeźno
tel. 73 669 77 73

Apteka PULS VI
ul. Niedziałkowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 477 01 25

NZOZ Przychodnia
Specjalistyczna "REMEDIUM"
ul. Matejki 2A, 87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89 lub tel. 56 687 17 87

Apteka Przyjazna
ul. Wolności 46
87-200 Wąbrzeźno
Tel. 56 651 06 50

Niepubliczny Zakład
Opieki Zdrowotnej
Nowy Szpital
w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 27
tel. 41 240 1701

Przychodnia Lekarska
"Amicus" N.Z.O.Z.
ul. Grudziądzka 58
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 16 46

NZOZ Zespół Lekarski
„Medicus” Swarczewicz-Bejger
Ewa, Swarczewicz Tomasz
ul. Pruszyńskiego 10,
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 08 87
tel. 56 687 30 22
tel. 56 687 30 23

Przychodnia Lekarska
Świat Zdrowia Neuca Med
ul. Niedziałkowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 03 58

Niepubliczny Specjalistyczny
Zakład Opieki Zdrowotnej
"Endomed"
ul. Plac Jana Pawła II
lokal nr 9
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 696 91 36
tel. 668 577 066

Przychodnia Medycyny
Rodzinnej w Sitnie
Sitno 37
tel. 56 688 14 91

Przychodnia KEMED
ul. Matejki 20c
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 00 20

Remedium SC Indywidualna
Praktyka Lekarska Ewa
i Cezary Zapałowicz
ul. Matejki 2A
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89
tel. 56 687 17 87

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych dwutygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

WR.6721.5.2024

Wąbrzeźno, dnia 6 lutego 2025 r.

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY RYŃSK**o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenu położonego w Wałyczu przy ulicy Przemysłowej - część B**

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn.zm.) i art. 39 ust. 1 pkt 1 - 5 w związku z art. 46 ust. 1 z zastrzeżeniem art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Ryńsk:

Uchwały nr VIII/78/2024 z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenu położonego w Wałyczu przy ulicy Przemysłowej - część B.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego i postępowania w sprawie strategicznej oceny na środowisko a także zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy w Urzędzie Gminy Ryńsk, ul. Mickiewicza 21, 87-200 Wąbrzeźno, pokój nr 3 od dnia 6 lutego 2025 r. do dnia 28 lutego 2025 r.

Wnioski mogą być składane na piśmie w Urzędzie Gminy Ryńsk ul. Mickiewicza 21, 87-200 Wąbrzeźno, pokój nr 3 lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym poprzez skrzynkę podawczą urzędu gminy na adres AE:PL-33667-84210-FJCJA-23, lub adres mailowy: rolnictwo@gminarynsk.pl za pomocą formularza, który jest dostępny w siedzibie Urzędu Gminy Ryńsk, w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem <https://bip.gminarynsk.pl>, a także na stronie internetowej Ministra Rozwoju i Technologii (www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego).

Wniosek powinien zawierać: imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej, o ile wnioskodawca taki posiada, przedmiot wniosku i oznaczenie nieruchomości, której dotyczy, wskazanie czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem.

Wnioski składane w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.) mogą być składane w formie pisemnej na adres Urzędu Gminy Ryńsk, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym w terminie do dnia 28 lutego 2025 r.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Ryńsk. Uwagi i wnioski złożone po upływie terminu określonego w ogłoszeniu pozostawi się bez rozpatrzenia.

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie publikowane będą w publicznie dostępnym wykazie publikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem <https://bip.gminarynsk.pl>

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych przez Urząd Gminy Ryńsk: <https://gminarynsk.pl/index.php/ochrona-danych-osobowych/klauzula-informacyjna-planowanie-i-zagospodarowanie-przestrzenne>

Wójt Gminy Ryńsk
(-) Władysław Łukasik

Promocja tomiku poezji „Słowa”

WĄBRZEŹNO ▶ 23 stycznia w Wąbrzeskim Domu Kultury zagościła prawdziwie literacka aura, którą roztoczyła promocja tomiku wierszy pt. „Słowa” autorstwa wąbrzeźnianki Bogumiły Karwaszewskiej. Spotkanie autorskie poprowadziła Gizela Pijar

– Słowa są bardzo ważne w naszym życiu. Odzwierciedlają nasze emocje oraz stan ducha. Stąd taki pomysł na tytuł wydanego tomiku wierszy – mówi autorka książki.

Swoją przygodę z pisaniem bohaterka wieczoru rozpoczęła już w dzieciństwie, kiedy podejmowała pierwsze próby pisania wierszy, chowanych następnie do szuflady. Dopiero kilka lat temu, po długiej przerwie, powróciła do swojej pasji.

Promocja tomiku „Słowa” była niewątpliwie okazją do bliższego poznania jego autorki, która opowiedziała o swoich

inspiracjach, procesie twórczym oraz emocjach towarzyszących jej podczas pisania wierszy. Jak podkreśliła Bogumiła Karwaszewska, przedstawione w publikacji utwory są efektem jej refleksji nad otaczającą nas rzeczywistością i życiem, które często bywa zaskakujące.

Podczas spotkania można było również posłuchać kilku utworów autorki, zaprezentowanych przez uczniów wąbrzeskiego liceum, którzy stworzyli wyjątkowy klimat poetyckiego wieczoru.

(oprac. krzan)
fot. (nadesłane)

DWUTYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wójt Gminy Ryńsk podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 27 stycznia 2025 r. w Urzędzie Gminy Ryńsk, ul. Mickiewicza 21, 87-200 Wąbrzeźno oraz na stronach internetowych bip.gminarynsk.pl i www.gminarynsk.pl został wywieszony i opublikowany wykaz przeznaczony do sprzedaży nieruchomości położonych w Stanisławkach.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Ryńsk, 87-200 Wąbrzeźno, ul. Mickiewicza 21 lub pod nr tel. (56) 687-75-27.

Wójt Gminy Ryńsk
(-) mgr Władysław Łukasik

Dwa nowe profile rehabilitacji

REGION ▶ W lutym i kwietniu ZUS uruchomi dwa nowe profile bezpłatnej rehabilitacji. Od 3 lutego będzie można skorzystać z wczesnej rehabilitacji powypadkowej w systemie stacjonarnym. Natomiast od 1 kwietnia ruszy rehabilitacja osób z schorzeniami ośrodkowego układu nerwowego, która będzie dostępna zarówno w formie stacjonarnej, jak i ambulatoryjnej

Rehabilitacja lecznicza oferowana przez ZUS jest skierowana do osób pracujących, którym z powodu choroby lub urazu grozi utrata zdolności do pracy. – Dzięki tej formie leczenia mają szansę na powrót do aktywności zawodowej po zakończeniu rehabilitacji. Celem rehabilitacji jest zapobieganie pogarszaniu się stanu zdrowia. Ta forma prewencji rentowej przynosi wymierne rezultaty, co pozwala wielu osobom, mimo doznanych urazów czy przebytych ciężkich chorób, na powrót na rynek pracy – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

W 2023 roku z rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS skorzystało ponad 48,4 tys. osób, w tym 2,5 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego. W I półroczu 2024 roku z tej formy wsparcia skorzystało niemal 28,3 tys. osób, w tym 1,6 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego.

Jakie schorzenia można poddać rehabilitacji?

Decyzję o skorzystaniu z rehabilitacji leczniczej oraz o jej formie podejmuje lekarz orzecznik ZUS.

Rehabilitacja może być realizowana w systemie ambulatoryjnym, co oznacza 24 dni zabiegowych bez noclegu w placówce znajdującej się w miejscu zamieszkania. Istnieje również możliwość rehabilitacji stacjonarnej, podczas której ubezpieczony może spędzić w sanatorium ponad trzy tygodnie. Schorzenia, które można rehabilitować w ramach prewencji rentowej, obejmują: narząd ruchu, układ krążenia, układ oddechowy, narząd głosu oraz schorzenia psychosomatyczne, takie jak zaburzenia nerwicowe. Z rehabilitacji mogą również skorzystać osoby po leczeniu nowotworu piersi. W systemie ambulatoryjnym możliwa jest rehabilitacja narządu ruchu oraz układu krążenia, w tym rehabilitacja monitorowana telemedycznie. W województwie kujawsko-pomorskim w Toruniu nie ma ośrodków ambulatoryjnych, natomiast w Bydgoszczy dostępna jest rehabilitacja jedynie w zakresie narządu ruchu.

Od 3 lutego będzie można skorzystać z wczesnej rehabilitacji powypadkowej w systemie stacjonarnym. Natomiast od 1 kwietnia ruszy rehabilitacja osób z schorzeniami

ośrodkowego układu nerwowego, która będzie oferowana zarówno w formie stacjonarnej, jak i ambulatoryjnej. Warto jednak zaznaczyć, że dla osób skierowanych z województwa kujawsko-pomorskiego rehabilitacja ta będzie dostępna wyłącznie w formie stacjonarnej.

Kto może skorzystać z rehabilitacji leczniczej

Z rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS mogą skorzystać osoby, które są zagrożone długotrwałą niezdolnością do pracy, ale mają szansę na odzyskanie tej zdolności po zakończeniu leczenia. O skierowanie na rehabilitację leczniczą mogą ubiegać się osoby aktywne zawodowo, które są ubezpieczone w ZUS-ie, a także te, które otrzymują zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub okresową rentę z tytułu niezdolności do pracy. Emeryci również mają możliwość ubiegania się o rehabilitację, pod warunkiem, że są aktywni zawodowo i objęci ubezpieczeniem społecznym. Podstawą skorzystania z kuracji jest orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, które wydawane jest m.in. na wniosek lekarza prowadzącego leczenie.

Od czego zacząć?

Aby rozpocząć starania o wyjazd do sanatorium, należy najpierw skonsultować się z lekarzem prowadzącym leczenie, który wypełni wniosek PR-4. Następnie osoba, której dotyczy wniosek, składa go w dowolnej jednostce ZUS, dołączając niezbędną dokumentację medyczną, taką jak konsultacje lekarskie, karty informacyjne z leczenia szpitalnego oraz wyniki badań obrazowych i la-

boratoryjnych. Komplet dokumentów można złożyć osobiście w placówce ZUS-u lub wysłać pocztą. Lekarz może złożyć również wniosek w imieniu osoby ubezpieczonej w formie elektronicznej, korzystając z Platformy Usług Elektronicznych PUE/e-ZUS lub aplikacji mobilnej mZUS dla lekarzy.

Kluczowym krokiem w uzyskaniu skierowania do ośrodka rehabilitacyjnego jest uzyskanie orzeczenia o potrzebie rehabilitacji leczniczej, które wydawane jest przez lekarza orzecznika ZUS lub komisję lekarską. Orzeczenie to może być wydane po przeprowadzeniu bezpośredniego badania lub na podstawie zgromadzonej dokumentacji medycznej. Następnie ZUS wyśle zawiadomienie o skierowaniu na rehabilitację, w którym znajdą się termin rehabilitacji, adres ośrodka oraz kluczowe informacje dotyczące organizacji turnusu rehabilitacyjnego.

Lekarz orzecznik ZUS ma możliwość skierowania na rehabilitację leczniczą nie tylko na wniosek lekarza prowadzącego. Taką decyzję może również podjąć w trakcie kontroli zwolnienia lekarskiego, na którym aktualnie przebywa chory, lub podczas badania, gdy ubiega się o świadczenie rehabilitacyjne bądź rentę z tytułu niezdolności do pracy. W razie odmowy skierowania na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS na wniosek lekarza leczącego można wnieść sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu w ciągu 14 dni od otrzymania orzeczenia.

Jak długo trwa, jakie są koszty?

Rehabilitacja trwa 24 dni, jednak ordynator ośrodka ma możliwość jej wydłużenia lub skrócenia. Osoba korzystająca z tej formy leczenia nie ponosi żadnych kosztów związanych z terapią, zakwaterowaniem, wyżywieniem ani dojazdem najtańszym środkiem komunikacji publicznej. Dodatkowo nie musi korzystać z urlopu wypoczynkowego, ponieważ lekarz wystawi na ten czas zwolnienie lekarskie.

Program rehabilitacji leczniczej jest kompleksowy i dostosowywany indywidualnie do rodzaju schorzenia. Obejmuje niezbędne badania, fizjoterapię, ze szczególnym uwzględnieniem kinezyterapii, a także oddziaływania psychologiczne oraz edukację zdrowotną.

ZUS nie dysponuje własnymi ośrodkami rehabilitacyjnymi, dlatego nawiązuje współpracę z placówkami, które muszą spełniać określone wymagania prawne, kadrowe, lokalowe oraz medyczne. Ośrodki te znajdują się w różnych częściach Polski, w tym także w miejscowościach uzdrowiskowych.

Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie internetowej ZUS w sekcji poświęconej rehabilitacji leczniczej. Znajdują się tam także materiały informacyjne w formie ulotek dotyczących poszczególnych profili rehabilitacji. Aktualna mapa ośrodków rehabilitacyjnych jest dostępna pod adresem: https://www.zus.pl/document-s/10182/167791/Mapa_2025_01_01.pdf/de717f5b-60d7-cea1-d690-d80fc97dc8eb?t=1735826468370.

(red), fot. ZUS

Region

Wnioski o 800 plus na nowy okres od 1 lutego

Rodzice i opiekunowie mogą już od 1 lutego składać wnioski o 800 plus na nowy okres świadczeniowy, który rozpocznie się w czerwcu tego roku i potrwa do maja 2026 roku. Formularze mogą być przekazane do ZUS-u wyłącznie w formie elektronicznej.

– Świadczenie wychowawcze w wysokości 800 zł przysługuje na każde dziecko w wieku do 18 lat, niezależnie od dochodów rodziny. Wsparcie przyznane na bieżący okres świadczeniowy będzie wypłacane przez ZUS do końca maja. Osoby uprawnione, które chcą zachować ciągłość wypłaty i otrzymać świadczenie w czerwcu, muszą złożyć elektroniczny wniosek do ZUS-u na nowy okres jak najszybciej – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS

w województwie kujawsko-pomorskim.

Obecnie w systemach elektronicznych dostępny jest wniosek na bieżący okres, który kończy się z końcem maja. Dopiero od 1 lutego ZUS udostępni formularz na nowy okres świadczeniowy, który rozpocznie się w czerwcu tego roku i potrwa do maja 2026 roku.

Aby uniknąć przerwy w pobieraniu świadczenia wychowawczego, wniosek o 800 plus na kolejny okres należy złożyć do 30 kwietnia.

Jeśli wniosek będzie kompletny i prawidłowo wypełniony, rodzic otrzyma pierwszą wypłatę za nowy okres świadczeniowy jeszcze w czerwcu. Jeśli wniosek wpłynie w maju, ZUS wypłaci świadczenie do końca lipca, z wyrównaniem od czerwca.

– W przypadku, gdy wniosek zostanie złożony w czerwcu, świadczenie zostanie wypłacone do końca sierpnia, również z wyrównaniem od czerwca. Natomiast jeśli wniosek wpłynie po 30 czerwca, ZUS wypła-

ci świadczenie jedynie od miesiąca złożenia wniosku. Wyjątek stanowią rodzice, którzy niedawno powitali na świecie dziecko – mają oni trzy miesiące na złożenie wniosku. Jeśli dokonają tego w ciągu trzech miesięcy od narodzin, otrzymają świadczenie z wyrównaniem – wyjaśnia rzeczniczka.

Wnioski o 800 plus można składać wyłącznie w formie elektronicznej. Rodzice mają do dyspozycji Platformę Usług Elektronicznych PUE/eZUS, bankowość elektroniczną,

portal Emp@tia oraz aplikację mobilną mZUS.

W 2024 roku rodzice złożyli 5 milionów 193 tysiące wniosków o świadczenie wychowawcze. Wypłaty, które wyniosły ponad 66 miliardów złotych, objęły 7 milionów 300 tysięcy dzieci. W województwie kujawsko-pomorskim rodzice i opiekunowie złożyli 265,5 tysiąca wniosków, a łączna kwota wypłaconych świadczeń, dotycząca 371,5 tysiąca dzieci, osiągnęła 3,4 miliona złotych.

(red)

Wysyłka deklaracji PIT za 2024 rok

REGION ▶ Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął wysyłkę około 10,4 miliona deklaracji podatkowych PIT za rok 2024. PIT-y otrzymają m.in. emeryci, renciści oraz osoby, które w ubiegłym roku pobierały zasiłki lub inne opodatkowane świadczenia z ZUS-u

Co roku, na przełomie stycznia i lutego, ZUS rozpoczyna wysyłkę deklaracji PIT-40A, PIT-11A oraz PIT-11. Do końca lutego wszystkie osoby, które w ubiegłym roku otrzymały przynajmniej jedno świad-

czenie z ubezpieczeń społecznych, otrzymają swoje deklaracje podatkowe.

– Spośród około 10,4 miliona wysyłanych formularzy, zdecydowaną większość stanowią emeryci i renciści. Pozostałe deklaracje trafią m.in. do osób, które w ubiegłym roku pobierały zasiłki chorobowe, macierzyńskie lub opiekuńcze. W oczekiwaniu na przesyłkę listową klienci mają możliwość pobrania i wydrukowania takiej deklaracji ze swojego profilu na Platformie Usług Elektronicznych PUE/eZUS – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Ponad 460 tysięcy emerytów i rencistów, dla których podatek jest naliczany wyłącznie od trzynastej i czternastej emerytury, otrzyma wraz z deklaracjami PIT ulotkę informacyjną oraz wniosek o niepobieranie zaliczek na podatek od dochodu do 30 tysięcy złotych (EPD-21). Złożenie tego wniosku może pomóc uniknąć nadpłaty podatku.

– W przypadku, gdy emeryt lub rencista złoży taki wniosek, ZUS nie będzie pobierać miesięcznych zaliczek na podatek od emerytury, renty oraz dodatkowych świadczeń, takich jak tzw. trzynastka i czternastka, dopóki łączna kwota wypłaconych świadczeń w danym roku nie przekroczy 30 tys. zł. Dzięki temu wypłacane kwoty będą wyższe. Raz złożony druk EPD-21 będzie obowiązywał przez kolejne lata, aż do momentu jego wycofania lub złożenia innego wniosku podatkowego. W przypadku wystąpienia nowych okoliczności wpływających na obliczenie zaliczki na podatek, konieczne będzie wycofanie lub zmiana złożonego wniosku podatkowego – mówi rzeczniczka.

Nie wszyscy świadczeniobiorcy otrzymają ten sam dokument PIT

PIT-40A otrzymają emeryci, renciści oraz osoby, które korzystały ze świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, a także nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, pod warunkiem że pobierały te świadczenia z ZUS-u przez cały rok kalendarzowy. Dotyczy to również emerytów i rencistów zamieszkałych za granicą w krajach, z którymi Polska ma podpisane umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, na mocy których emerytury i renty z ZUS-u są opodatkowane w Polsce.

PIT-11A to dokument informujący o dochodach osób, które otrzymywały świadczenia z ZUS-u inne

niż wymienione wcześniej (takie jak zasiłki chorobowe czy macierzyńskie) oraz tych, które w momencie rozliczania podatku nie są już świadczeniobiorcami ZUS-u. Deklaracje te trafią także do osób, które złożyły w ZUS-ie oświadczenie o zamiarze wspólnego rozliczania dochodów z małżonkiem, wnioszek o obliczanie i pobieranie zaliczki na podatek według wyższej skali podatkowej, a także wnioszek o niesporządzanie rocznego obliczenia podatku na formularzu PIT-40A.

PIT-11 otrzymają osoby, które w ubiegłym roku pobrały świadczenie przysługujące po zmarłej osobie, alimenty potrącone z świadczenia wypłacanego przez ZUS dla osób uprawnionych na podstawie wyroku sądowego lub ugody, a także należności na zaspokojenie potrzeb rodziny, w przypadku gdy między małżonkami została ustanowiona rozdzielność majątkowa.

Kogo ZUS nie rozliczy z urzędem skarbowym

Podobnie jak w ubiegłym roku, ZUS również w tym roku nie dokonuje rozliczenia świadczeniobiorców z nadpłatą podatku. Osoby te otrzymają formularz PIT-11A, a zwrot nadpłaty podatku będzie realizowany bezpośrednio przez urząd skarbowy. Jeśli świadczeniobiorca nie uzyskał innych dochodów i nie korzystał z odliczeń, nie musi składać samodzielnie zeznania podatkowego. Może poczekać do 30 kwietnia, kiedy to urząd skarbowy zaakceptuje zeznanie wygenerowane automatycznie w usłudze Twój e-PIT. ZUS nie rozliczy z urzędem skarbowym także osób, które otrzymają PIT-11. Tylko osoby, które otrzymają PIT-40A, zostały rozliczone przez ZUS i nie muszą podejmować żadnych dodatkowych działań, o ile nie mają innych dochodów ani nie korzystają z odliczeń.

ZUS przypomina, że emeryci i renciści, którzy mają prawo do odliczeń od dochodu lub podatku, powinni uwzględnić je w swoim zeznaniu podatkowym PIT-37 lub PIT-36. Termin składania tych zeznań w urzędzie skarbowym upływa 30 kwietnia. Każdy emeryt i rencista ma również możliwość przekazania 1,5% swojego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Jeśli jest to ta sama organizacja, co w roku ubiegłym, świadczeniobiorca nie musi składać żadnej dodatkowej dokumentacji. W przypadku wyboru innej organizacji, konieczne jest złożenie formularza PIT-OP w urzędzie skarbowym.

(red)

WR.6721.4.2024

Wąbrzeźno, dnia 6 lutego 2025 r.

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY RYŃSK

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenu położonego w Wałyczu przy ulicy Przemysłowej - część A

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn.zm.) i art. 39 ust. 1 pkt 1 - 5 w związku z art. 46 ust. 1 z zastrzeżeniem art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Ryńsk:

Uchwały nr VIII/77/2024 z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenu położonego w Wałyczu przy ulicy Przemysłowej - część A.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego i postępowania w sprawie strategicznej oceny na środowisko a także zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy w Urzędzie Gminy Ryńsk, ul. Mickiewicza 21, 87-200 Wąbrzeźno, pokój nr 3 od dnia 6 lutego 2025 r. do dnia 28 lutego 2025 r.

Wnioski mogą być składane na piśmie w Urzędzie Gminy Ryńsk ul. Mickiewicza 21, 87-200 Wąbrzeźno, pokój nr 3 lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym poprzez skrzynkę podawczą urzędu gminy na adres AE:PL-33667-84210-FJCJA-23, lub adres mailowy: rolnictwo@gminarynsk.pl za pomocą formularza, który jest dostępny w siedzibie Urzędu Gminy Ryńsk, w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem <https://bip.gminarynsk.pl>, a także na stronie internetowej Ministra Rozwoju i Technologii (www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego).

Wniosek powinien zawierać: imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej, o ile wnioskodawca taki posiada, przedmiot wniosku i oznaczenie nieruchomości, której dotyczy, wskazanie czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem. Wnioski składane w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.) mogą być składane w formie pisemnej na adres Urzędu Gminy Ryńsk, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym w terminie do dnia 28 lutego 2025 r.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Ryńsk. Uwagi i wnioski złożone po upływie terminu określonego w ogłoszeniu pozostawi się bez rozpatrzenia.

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie publikowane będą w publicznie dostępnym wykazie publikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem <https://bip.gminarynsk.pl>

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych przez Urząd Gminy Ryńsk: <https://gminarynsk.pl/index.php/ochrona-danych-osobowych/klauzula-informacyjna-planowanie-i-zagospodarowanie-przestrzenne>

Wójt Gminy Ryńsk
(-) Władysław Łukasik

Turniej ku pamięci Stanisława Macikowskiego

WYDARZENIE ➤ II Gminny Strażacki Turniej Tenisa Stołowego im. Stanisława Macikowskiego odbył się 1 lutego 2025 roku w sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Wielkich Radowiskach

Organizatorem sportowego wydarzenia był Zarząd Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Dębowej Łące. Stanisław Macikowski był wieloletnim prezesem ZOG ZOSP RP w Dębowej Łące i fanem sportu. Do turnieju zgłosiło się 22 drużów z jednostek OSP z terenu gminy oraz 3 drużów z młodzieżowych drużyn pożarniczych. Wśród nich byli reprezentanci OSP z Dębowej Łąki, Łobdowa,

Wielkiego Pułkowa, Kurkocina, Niedźwiedzia, Małego Pułkowa oraz Wielkich Radowisk.

Zgodnie z regulaminem turnieju uczestnicy zostali podzieleni na grupy, w których rozegrali po 4 mecze. Dwóch zawodników z najlepszymi wynikami w grupie awansowało do ćwierćfinału. A byli to z grupy A: Krzysztof Wojciechowski i Michał Koźlikowski; z grupy B: Radosław Owsianikow i Wojciech

Rewer; C: Michał Kwiatkowski i Jarosław Talkowski; D: Mariusz Kopeć i Bartosz Piotrowski.

– W półfinałowych meczach spotkali się Krzysztof Wojciechowski i Wojciech Rewer oraz Mariusz Kopeć i Radosław Owsianikow. Ostateczna klasyfikacja turniejowa jest następująca: I miejsce – Mariusz Kopeć, II – Wojciech Rewer, III – Radosław Owsianikow – informuje sekretarz Oddziału Gminnego ZOSP

RP w Dębowej Łące Agnieszka Galczewska i dziękuje zarazem w imieniu zarządu za wsparcie finansowe oraz pomoc w organizacji turnieju: Bankowi Spółdzielczemu w Brodnicy, wójtowi gminy Dębowa Łąka, Szkole Podstawowej w Wielkich Radowiskach, SP w Dębowej Łące, Kołu Gospodyń Wiejskich Wielkie Radowiska, Marcinowi Silkowskiemu, Mariuszowi Kopeć oraz rodzinie Stanisława Macikowskiego.

Należy dodać, że w trakcie turnieju był obecny syn dh Stanisława Macikowskiego, Adam, który poczęstował uczestników tenisowych zmagani pysznymi pączkami. Uhonorowania zwycięzców turnieju tenisa stołowego dokonali wójt Mateusz Rutkowski i prezes Kamil Gorzuch.

**Oprac. B. Walas
fot. nadesłane**

